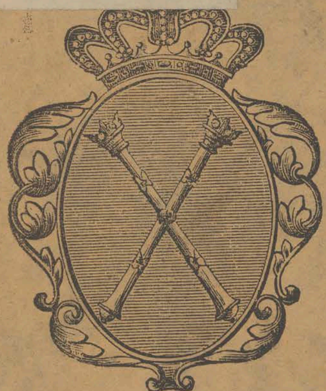

AD Illustrissimum principem dominum Nicolaū Tronū. dignissimū ducem Venetiarum dominū suū pcipuū. Libellus de egritudinibus infantiū. per magistrum Paulū Bagellardū a flumine editꝰ incipit foeliciter.

Quantū domui tue illustrissime princeps debeam: nec Liuij nec Ciceronis lingua aut eloquentia exprimere: nec quiuis aliꝰ felici stilo comprehendere possz. Nam cū puto me in clarū virum olim euasisse dūtaxat beneficijs illiꝰ preclari genitoris tui patricij honestissimi: qui me innata sibi humanitate ad medicinalem sedem euexit. in qua octo ꝛ viginti solares circulos honeste militaui: ingratitudinis notā me facile subiturū facile intelligebā: nisi pro viribus eniterer aliqd saltē in tanta tue felicitatis amplitudine. Ceterū cū non auri neqꝫ argenti copia mihi suppetat quod mee facultatis est munusculum in minimam partem remunerationis paternorū erga me meritorū tue serenitati dedicaui: libellū vicꝫ De egritudinibꝰ īfantiū nuper a me compillatū: ut suauis quidam fructus ex beneficio lucubracionū meaꝝ percipiat. Oro itaqꝫ atqꝫ obsecro serenitatem tuam ut non rem sed mittentis voluntatē considerās leta fronte atqꝫ clara facie destinatū nomini tuo opusculū suscipias.

Libellus de egritudinibus infantiū bipartitus est. In prima parte ponunt modi figurandi infantem fassiandi aut cum instutis aut fassia ꝛ balneandi ꝛ modū cibādi ꝛ modum lactationis maxime primi mensis ꝛ electio nutricis ꝛ modus corrigendi lac ipsius nutricis aut matris: ꝛ breuiter

mō⁹ gubernādi īfantē in sex reb⁹ n̄ nālib⁹ ī p̂° mēse. Z°ps ↄti-
net egritudies pticlares īfantiū īcipiēs a capite ↄtinēs capᵃ .20.

Prima ps de regie infantiū in p̂° mense.

CUm infans p̄cepto dei valuā egredit̄ tūc obstetrix ma-
nu lēta suaui: hñs pānū lineū nō aspez: s; poti⁹ lene ꝛ
āntiquū d; inuoluere ꝛ greio suo īponere: ꝛ aduertē an
infans viu⁹ sit an nō: an maculat⁹ idest an niger vel alb⁹ seu vi-
uidi coloris: an respiret vel nō: q̄ si repiet īpm calidū nō nigrū
d; inflare in os ei⁹ īpo nō hñte respiratōz: aut in anū ei⁹: q̄ si cō-
tingit anū eē obduratū sicut aliqñ ↄtingit pellicula quadā orifi-
cij ani obdurati d; ipsam scindere cū nouaculo aut auro ignito
subtilissimo aut aliquo instr̄o ꝓporcionali: q̄ si infans viu⁹ fue-
rit viuidi coloris tunc d; scindere ūbilicū seu venā ūbilicalez di-
mittēdo illā longitudis quatuor digitoꝝ ligādo ipam filo retor-
to aut lana retorta aut serico: leui tñ ligatōe ne dolorē paciatur
ꝛ sic stare sinas usq; ad casum seu cōsolidatōz ūbilici: q̄ si ↄtigat
vmbilicū nō ↄsolidari tūc d; imponere puluerē mirre aut aloes
aut qđ meli⁹ ē puluerē mirtiloꝝ. Deinde facta ligatōe vmbilici
obstetrix d; imponere infantem in peluim seu mastello aut ali-
quo vase ꝓportionali repleto aq̄ dulci calefacta suaui calidita-
te nō mordaci nec fr̄a nō salita secundū morē grecorum. Et d;
intromittere infantem in tali aqua seu balneo tenēdo cum manū
sinistra caput eius eleuatum cum manu autem dextera debet fō-
mare caput orbitates oculorum: mundare nares: os aperire in-
fantēs. ꝛ leui fricatione: mandibulas fricare: brachia ꝛ manus ꝛ
omnia formare. Deinde panno lineo calefacto suaui calefactio-
ne ipm inuoluere ꝛ corpus infantis sugare: post hoc habito pā-
no lineo subtili d; iponere capiti infantis ad modū caputei: de-
inde h̄z pānū lineū suauē ꝛ mollē ꝛ infante situato sup̄ crura ob

habent

stetricis caput ꝛ infantis situato circa pedes obstetricis.pedib⁹ sũt infantis situatis sup͛a corp⁹ obstetricis dꝫ obstetrix īfante la nato inoluere ip̄m pāno lineo supra dicto inoluendo pedes ei⁹ ꝑus brachijs sup eleuatis:dꝫ inoluere pectus ei⁹ ꝛ corp⁹ infātis stringere cū fassia aut institis tb⁹ aut.4.ligatōib⁹ circūcirca:de inde hēat aliud lintheamē seu pānisellū ꝛ obstetrix trahat man⁹ infantis ꝑ directū v̄sus genua ꝛ cossas figurādo eas eq̄lit̄ vt in fans nullā gibositatē recipiat:ꝛ tūc ligare aut inoluere cū eadeꝫ fassia aut eisdē institis adiutoria ꝛ brachia infantis ꝛ man⁹ ut re cte figurent̄.Deinde debꝫ inuoluere infantem super pectus in fātis dorso infantis eleuato v̄sus celum ꝛ accipere in manu sua pedes infantis ꝛ facere cum manu sua ut calcanea infantis tā- gant nates ip̄ius infantis ad hoc ut genua ipsius debite situen- tur.Deinde debet dirigere crura infantis ꝛ cuꝫ alia fassia ꝛ in stitis ꝛ pānisellis sup̄⁹ noīatis dꝫ ligare cossas aut inuoluere:ꝛ crura ꝛ pedes suauit̄ tamē:deinde accipe infantē ꝛ inuoluet ip sum pāno laneo aut ad modum nostrum in capeta suffulta pelli bus ouinis ꝛ h°.stāte hyeme:stāte aūt estate in pāno līeo sīplici

Deinde obstetrix ponat ipsum super strato camere ae ris temperati non luminosi ymo magis ad obscuri- tatem tendētis ne ex nimio lumine infans efficiatur ce cus aut strabosus aut tortuosus: postea cooperiat ipsum infantē leui coopertura ipsum circumuoluendo circa caput eius linthe amen aliquod aut pannisellum non tangendo caput tamen in- fantis: nec coopertura tangat os aut nares ne suffocetur : ꝛ sic dimittere ipsum dormire:facta autem vigilatione tunc obstetrix aut mater aut mulieres astantes habeant parum zucari aut ma li seu pomi cocti perfecta coctione permixta cum zucaro ꝛ im- ponant ori infantis:hoc est enim perfectissimum ꝛ bñ laudabile

nutrimentuʒ ꝛ laudabile medicamē incitat ei infanteʒ ad expe lendum per viam ventris seu ani. Deinde habeant nutricē eta tis vigintiquinqꝫ annoꝝ usqꝫ ad trigita quinqꝫ. que sit ꝯplexio nis sanguinee aut paꝝ recedentis mediocris carnositatis non crapulosam. bonoꝝ moꝝ. nō utens coitu. aut si infans paupcu lus est. nutriat seu alat latere matris que tamē debet sibi caue re ab omnibus rebus habentibus lac ꝯturbare seu inficere aut alterare sicut acrumia. legumina: carnes grosse: aut carnes sali te pisces saliti: caseos salitos ꝛ ātiquos magis q̄ʒ nouos. iraʒ ꝛ coitum: exerciciū superfluū: balneū ꝛ crapula: ꝛ tunc talis nutrix debet lactare infantem leui tamē lactatōe ne ex multa lactatōe incurrat coagulatōʒ lactis in stomacho: ꝛ tunc completa lactati one debet nutrix mittere infantem in cunabulis ꝛ cooperire ip sum cooptorio non tangente os eius ꝛ mouere ac ducere cuna bulū hincinde leui motione ꝛ mouens cunabulū dʒ facere sonū suauē voceqꝫ cantare leui tamen aut suaui cantu ut spiritus ifan tis cōgaudētes suo simili alacres fiant: nec debʒ esse in camera strepitus aut vox horribilis aut aliquod habens terrere infan tem. Deinde obstetrix debet ip̄m balneare scōm ꝯsuetudinem nunc habitā duabus aut tribus lotionibus quāuis tamē s̄m sen tēciam auctoꝝ antiquoꝝ deberet balneari usqꝫ ad mensem sed quia usqꝫ ad mēsem varij ꝛ diuerse egritudines accidunt sicut sunt stipticitas ventris: clamores in nocte ꝛ in die in stante stip ticitate ventris debet nutrix aut mater aut obstetrix accipe ster cus muris ꝛ infundere ip̄m in oleo cōmuni ꝯmestibili ꝛ impo nere ano infantis suaui tamen immissione: ꝛ si patiatur dolores debet inungere ilia ꝛ pectinem infantis oleo anetino q̄ꝫ si con tingat infantem pati epilēpsiam aut anelensiam aut tortuosita tes occulorum debent applicari ea que dicentur in sequenti se cunda parte.

Incipit pars secunda: de egritudinibus infantium Continens.c.viginti.

C.i: De saphati fauositate ⁊ eius cura.

Egritudines que accidũt pueris ⁊ infantib⁹ quãuis sint varie s̃m ꝯplexioꝫ infantiũ ⁊ pueroꝝ: tñ s̃m q dñs illumiauit declarabimus egritudies eoꝝ usqꝫ ad tp̃us recte locutõis idest septẽ ãnoꝝ: incboãdo a capite tanqꝫ a sede aie rõnalis usqꝫ ad: pedes: ⁊ nõ dicem⁹ nisi ea q̃ collegim⁹ ab autoribus nr̃is: ⁊ que hinccinde vidimus ⁊ experti sumus.

Accidit igit᷑ in p̃meua etate dispositio q̃ saphati appellat᷑: aut fauositas: aut vulgari nostro: malũ pueroꝝ: q̃ egritudo nõ causat᷑ nisi ex corruptõe lactis aut superabũdãtia ei⁹ aut ex dispositõe ꝯcta a vẽtre matris seu natiuitate ⁊ quãuis s̃m sentẽtiã Rab in tractatu seu libello: de egritudinib⁹ pueroꝝ sit aliqualis differẽtia int᷑ saphati ⁊ fauositatẽ: qa i saphati nulla ẽ squama ꝫ sola excoriatio: in fauositate v̄o sũt pustule a q̃bus emanat sanguis mixt⁹ cũ sanie aut aquositate ⁊ apparẽt quasi squame desup̃: ⁊ tamẽ s̃m sententiã eius fauositas ẽ species saphati ⁊ non differunt nisi s̃m magis ⁊ minus ex eo q̃ non accidunt nisi ex corruptione sanguinis aut lactis aut sanguinis p̃mixti cũ flegmate salso ut dictũ est: que dispositio seu egritudo s̃m sentẽciam auctoꝝ nullatenus curanda ẽ nisi cura naturalitant ip̃a ducente infantẽ ad extraneam aliquam egritudinẽ ymo tale saphati s̃m sentẽciã Auicẽ. Gal. Serapi. Alliebatis ⁊ fere omniũ auctoꝝ medicine excusat īfantẽ seu p̃seruatiuꝫ a varijs ⁊ diuersis egritudinibus sicut epilensia mr̃ pueroꝝ: spasmus: tinea ⁊ tiria ⁊ melancolicis passionibus ⁊ reddit infantez

bilarem atq; iucunduz. Sz qa hodiernis temporib⁹ oportz medicos nō ƀm canones operari:sz aliqñ ꝛ si nō ꝯtra canones ƀm totū:salt' ƀm ptez:ꝛ iō oportz medicū volenté adiscere curā huic dispositioni nullatenus restringere:sz magis applicari medicaīa attrahétia leui attractōe aut suaui lauādo caput infantis leui lotiōe: facie eleuata vsus celū cū decoctōe ordei excorticati ꝛ malue:deinde accipe caules tōrefactos leui tōrefactiōe sup cineres ꝛ vngere butiro loto ꝛ applicarꝫ capiti: qđ si ꝯtingat huiusmodi sapbati restringi:tūc dꝫ recipe folia edere ꝛ suere ad modū hireti ꝛ tōrefacere ꝛ vngere ut dictū est de caulib⁹:sz q: defedatio faciei aliqñ odiosa ē mrī vel pétib⁹: tūc ad remouédū eā absq; piculo:dꝫ mr aut nutrix hrē caput lactis ꝛ vngere faciem infantis ꝯtinue trahē° manū vsus vticē capitis. Qz si ꝯtigat infantē pati instāciā vigiliaꝝ:ꝛ ꝯtinue mouere caput hicinde ex eo qa man⁹ eius sunt alligate fassia aut institis:vñ non pōt manu scalpere tūc ꝯphédim⁹ h° nō ꝓueīre ex alio nisi ex maxīa accuitate materiei:aut venenositate ei⁹: ꝛ tūc nutrix aut mr ei⁹ dꝫ accipe folia atriplicis ꝛ tōrefacere ea leui tōrefactōe s̄ cinerē:ꝛ apponeꝛ capiti infanti:attrahit eni ad se venenositatē hūoris ꝛ accuitatē testatꝛ h° Rab.tractatu supra scripto:vbi inquit:q quotiēscūq; ꝯtigit infantez clamare ꝛ ꝯtinue moueri: dēm⁹ admistrare folia atriplicis:ꝛ ego expertus sum:q si ꝯtingat infanté eē adultū aliq̄ q̄z vni⁹ āni aut pluris tp̄is:tūc ꝯpetit vnguētū huiōi:p̄us tñ purgata nutrice:ꝛ ipa obſuāte debito regie. ℞. ceruse litargiri añ.ʒ.ſ.lixiuij de cineꝛ vitis.ʒ.iii.olei ros.ʒ.i.cere.ʒ.i.liq̄fiat cera cū oleo ros.ꝛ teranꝫ cetere medicie:ꝛ ꝯficiantꝫ omia cū duob⁹ vitellis ouoꝝ assatoꝝ. Aliud ad idē. ℞.gallaꝝ.ʒ.iii.granorū almel.ʒ.ii.baurach aur.vnū sulphuris citrini aur.z. arsenici rubei aristologie āboꝝ añ.ʒ.ſ.salis armoiaci frustri testudis veteris furni amigdalaꝝ amaraꝝ excorticaꝝ :eris usti:venaꝝ ci-

trinarum:merdasengi radicum:capparorum foliorum:fici sicco rum:radicum canne sicce:zimar aluminis iameni sief menfie oli bani omnium añ.auf.i.terantur medicine ꝛ cribellentur ꝛ con ficiantur cum aceto vini donec fiant sicut vngentuz: ꝛ ponantur in sole donec permisceantur. Deinde caput pueri vngatur:hoc enim vngentum vtile est non solum ad saphati: sed etiaz ad om nia vlcera capitis ꝛ tineam ꝛ allopiciam ꝛ ad lendes ꝛ pedicu/ los ꝛ scabiẽ vlceratã:ꝛ ad siles etiaz egritudines antiquas. De expertis autem ad huiusmodi egritudines est stercus galline: vstum vel aridum permixtum cum melle/expertum est mirabi/ liter iuuare radices altee decoctas cum vrina pueri ũgẽ° caput.

Capitulum.z. De epilensia.

Epilẽpsia:est egritudo prohibens membra animata ab operatione sensus ꝛ motus nõ integre ꝓpẽ opila/ tionem contingentem in ventriculis cerebri ꝛ spirituũ curribus sensitiuorum ꝛ motiuorum: Fit autem talis egritudo merito alicuius timoris siue strepitus vel huiusmodi. Accidit autem talis egritudo ĩfantibus aut pueris in primeua etate/aut post natiuitatem:q2 si accidit a natiuitate non curatur aut vix ex permutatione etatis aut regionis aut temporum anni: testatur hoc Ipocras in secunda ãforismorum anforiſ. Epilenticoꝝ iu/ uenibus:testatur hoc Auicena prima tercij ca.° de epilẽpsia: ꝛ fere omnes auctores:qui si non curatur ex tali permutatõne cũ illo commoriuntur. Si autem est epilẽpsia post natiuitatem ꝛ pa tiens sit infans lactans tãtum:non sumens cibum in cunabulis tunc oportet nutricem habere regimen in sex rebus non natu/ ralibus:videlicet:habere aerem remotum ab omni impressio/ ne.mala Cauere ab omnibus cibis multiplicantibus ma/ teriam flegmaticam.sicut sunt Pisces quicunqz :sicut ꝛ lac/om

ne quod ɔficitur cum pasta carnes grosse: vinū grossuz: legumina allea: cepe: scalonie ꝛ olera oīa: exceptis buglossa: acetosa: borragine: fructus crudi: acetū: ꝛ oēs res vaporosas: sꝫ sumat carnes vitulorꝝ aut edorꝝ aut castrorꝝ: pdicū: fasianorꝝ: vtat' ouis sorbilib⁹. Considerat' qꝫ lac ipaꝝ: vtrꝫ sit aquosuz ꝛ viscosuz qḋ appbendit': accipien⁹ guttā vnā aut duas lactis ꝛ ponere aut mulgere sup vnguē aut ferrū tersuz ꝛ politū seu marmor aut vitruz ꝛ ɔpbendit': vtrꝫ lac retineat' illic tpe longo vel nō: qḋ si flectēdo aut plicā⁹ aliqḋ istorꝝ lac retineat' nec remouet': ɔpbēdim⁹ ex isto lac eē grossuz ꝛ viscosuz: qḋ si paꝝ flecten⁹ descēdat nec retineat' ꝯm ptē: tūc ɔpbendim⁹ ex illo lac eē maxie aquositatis: ꝛ oportꝫ rectificare lac nutricis stante lacte grosso cū reducētib⁹ seu rectificātibus lac: reducē⁹ ipm ꝟsus mediocritatē q̄ oīa inferius dicent'. Sꝫ qa talis egritudo multū infestat īfantē ꝛ terret' pr̄ ꝛ mr̄ ꝛ oēs astātes seu instantes: ꝛ cū infans nil possit sumere p viā oris: sꝫ si sumit paꝝ ē: iō ponent' q̄ expta sunt in cura epilēsie. Sentēcia aūt plurū auctorꝝ ē q̄ smaraldus suspēsus colo remouet epilēsiā. Sentēcia oīm auctorꝝ q̄si q̄ peonia quō cūqꝫ collo suspēsa siue semē siue radix eius tollit epilēsiā: ꝛ hoc ꝟm ꝛ pbatū est. Pariformit' asserūt aliq auctores: q̄ si qs cōbureret suem spinosum seu ericiū ꝛ aliqd pulueris ad bibendū dederit subito tollit epilēsiā: testant' ꝛ aliq fidedigni q̄ lignum crucis qḋ lignū nascit' sup quercu ex quo fit visc⁹: suspēsū collo tollit epilēpsiā ꝛ oēꝫ vertiginē. De rebus aūt maxime exptis ē tyriaca magna seu andromaci pmixta cū lacte mulieris cū pauco zucca: rob. Antiq̄stn̄ infantes cauere debent ab oī terrore ꝛ strepitu que habent inducere talem morbum.

C.3. De spasmo puerorum.

Ccidit ꝛ pueris spasmus de repletioē aut de inanici

one. De repletione autez maxime carnos. De inanitōe autez infantib⁹: aut ppt̃ febres exiccātes aut pter ꝯtinuos clamo res: vñ cōtingit aliqñ infantes tetanari ut non pñt flecti nec ad ptē añriorē nec posteriorē q̄ passio ſm aliquos appellat̃ alcu bes aut alcuses. Si igit̃ patiunt̃ spasmum de repletione: c usto diēda ē nutrix ne lac ipius sit declinās ad hūiditatem multum id ē: ne lac sit aquosum: sed nutriat̃ magis cibis hñtibus ingros sare lac. ⁊ abstinēdus ē infans a multa lactatione ⁊ a multo som no: Inungenda sunt quoqꝫ membra ipius infantis ex oleo iri no id ē lilioꝝ alboꝝ: aut de oleo alkiri. Si autez ꝯtingit infantē eē exiccatū: nutriēda ē nutrix cibis hūectantibus substātiſice et qualitatiue: sicut sunt carnes laudabiles decocte cuz reb⁹ frīs ⁊ hūidis. Et maxīe si spasm⁹ talis sit post febres lōgas ⁊ inungē de sunt iūcture cū oleo violato ⁊ pauco cere: nōnulli aūt intro mittunt infantes in balneo decoctōis capitū porcoꝝ iuuenū aut castroꝝ aut edoꝝ: faciūt decoctōz istaꝝ carniū usqꝫ ad relaxa tōz ipaꝝ ⁊ intromittūt infantem in tali balneo: deinde faciūt vn ctōz infanti ex oleis iam dictis: hoc tamē expiētia scio eo qꝛ vi di q̄zplures infantes tetanatos ut non pñt flecti ad ptē dome sticā neqꝫ siluestrem id ē añteriorem ⁊ posteriorez q cū sola vnc tione facta spondilibus colli ex oleo lilioꝝ alboꝝ aut isopo hu mida releuati sunt. Et curati fauente dño a tali ꝯtractōne. De rebus aūt maxīe exptis maxīe stante spasmo humido ē tiriaca magna seu andromaci.

C. 4. De instancia vigiliarum.

Ccidunt etiam pueris instancie vigiliaꝝ pter quas accidūt pueris insōneitates ⁊ clamores pturbātes pē tes nutrices ⁊ omnes domesticos. Cui accidenti: ⁊ si varia noīent̃ ab auctorib⁹ semp a leuioribus incheanda ē: cum oīa puocantia somnū narcotica sint ⁊ quodāmō stupefaciētia:

A lenioribus autem inchoando. Est facere vnctionem fronti: ꝛ naribus ex oleo violato. 2° ex oleo violato ꝛ anetino ꝑmix to cū lacte mulieris lactātis ipm infātē ꝛ modico cere. 3° addē do vnctioni supradicte paꝝ opij aut succi iusqami aut succi mā dragoꝛe. 4° facere ūctionē ex ūgento populeon leui tñ vnctiōe ꝛ in ꝑua quātitate. Et quāuis ſm sentēciā auctoꝝ nřoꝝ dēm⁹ magis ꝓcedē ꝑ extrinsecus applicata: tñ ꝯtigit aliqñ ꝛ intrinsicis aliqd administrare vt infans cibū assumat. Accipiat panatellam cū emulsione seis papaueris albi: quāuis etiā R ab: papauer ni gꝝ vel ei⁹ emulsionē: qđ minime laudo. Vulgares aūt nři admi nistrāt infantib⁹ paꝝ reqes descriptōe Nicolai: q̄ ꝛ si sit lauda-ta a nicolao: nō tñ nisi vrgēte magna necessitate admistrāda ē.

C.5. De egritudinibus oculoꝝ infancium.

Accidunt infantibus egritudines oculoꝝ varie ꝛ diuē se: vicꝫ obtalmia: tūefactio oculoꝝ ꝛ strabositas. que due egritudiēs vicꝫ obtalmia ꝛ tūefactio oculoꝝ maxie accidūt aut ꝓpt̄ ſſitatē: aut ꝓpt̄ coꝛruptōē lactis. Strabositas autē aut ꝯbit̄ a ꝑncipijs natiuitatis: aut ꝓpt̄ malū regimē situationis in fantis in aspectu lumis aut modo iacēdi. Si igit̄ accidat tume-factio oculoꝝ ꝛ sit ruboꝛ in facie ꝛ in fronte coloꝛ rubeus: tunc ꝯfert hoc medicamē. ℞. succi mēte folioꝝ roſ. añ. ʒ. i: croci: mirre añ. ʒ. i. ʒ. puluerisent̄ ꝛ ꝯficiant̄ cū lacte mulieris ꝛ suppo nat̄ occulis extrinsecus ꝛ frōti cottidie renouādo quousqꝫ ape riant̄ oculi. Si aūt in oculis nō fuerit rubedo nec caloꝛ in facie aut in fronte magnus. ℞. mirrā crocū aloē ꝛ folia roſ. ꝛ cōfi ce cū bono vino ꝛ sup oculos pone. Exptūꝫ maxie ad hoc est mittere in narib⁹ infantiū paꝝ ābre distēpatū cū lacte mulieris Si aūt infantib⁹ pruritus aut scabies cuꝫ sola emulsione lactis nutricis aut mřis est sūma cura. Si autē paciant̄ strabositatem

seu oculorum tortuositatē maxime situandi sunt super latera opposita ut gratia exempli. Si oculi sunt eleuati ꝛ contorti versus angulum seu lacrimale sinistrū situandi sunt vt iaceant super latus dextrum ꝛ lumen situanduȝ est similiter in latere dextro: ut ex intuitu lumis existētis in dextro latere dirigant oculi. Opposito aūt mō si oculi sint contorti v̄sus lacrimale dextruȝ vel v̄sus partem dextram: tunc opposito modo est situandus puer ꝛ lum̄ etiam sitaandum. Si autem oculi sint strabi opposito modo qꝫ vn⁹ ad dextrā alt ad sinistrā: tunc situandus est infans corpore resupino. Et accipere speculum calibeatum sperice figure: aut picturas pulcherrimas aut aliquod delectabile: ut infans ex vehementi intuitu delectatione maxime intueatur figuras aut species representatas in speculo: vnde oculi dirigantur ex rectitudine intuitus ꝛ sic propter continuam considerationem factam firmantur oculi in dispositione seu situ suo naturali.

C.6. De egritudinibus aurium ab intra.

Accidunt pueris ab intra aures pustule nōnulle emittētes saniem ꝛ aquositateȝ: ꝛ etiam pruritus maximus: quo maxime infestantur pueri infestat qꝫ nutrix ꝛ mater propter clamores maximos ex dolore aut corrosione facta. Et si multa dicant ab auctorib⁹ pauca expta enarrabim⁹: Primū ē accipe cotū ātiquū id ē n̄ nup cāmiatū ꝛ iponē in aures in mo^m tēte. Et mūdificāe saieȝ ab vlcē egrediētē. ꝛ itēato imittet tētā aliā mūdā. 2^m ē intromitter tātā inūctā oleo coūi aut aqua mell. ꝛ si ꝯtigat libeāri ifātē fiat ꝛ r̄plicet tēta usqꝫ ad sanatōȝ cōpletā. Qꝫ si saies aut aq̄ adhuc emanauēit: tūc tēta s̄. dicta coti iuncta aq̄ mell ꝛ pulūe yreos: aut mirre aut aloes itromittant usqꝫ ad sanatōȝ ꝯpletā. Aliud ad idē sil'r vȝ accipe alumē ꝛ dissolue i vio ꝛ itige lici^m ꝛ itromitte. ā accipe c.cū ꝛ nitꝝ ꝛ tere cū aq̄ ꝛ aceto ꝛ itromitte qꝫ si ꝯtigit ex istꝭ n̄ libeāri ifātē tūc scias fistulā

esse factã intrinsecus. ꝛ infantẽ nõ liberari nisi ex ꝑmutõe etatũ

C.7. De apostematibus aurium ab extra

ACcidũt ꝛ pueris pustule post aures diuersoꝝ coloꝝ videlicꝫ: albe citrine: nigre ꝛ rubee: nigre autẽ mortales quodãmõ sunt: quãuis tñ remedia tribuẽda sint eis ut dicet Citrine aũt sunt minoris malicie. Albe vero salubres ꝛ rubee simul: que tamẽ pustule nullaten⁹ possunt curari infante nihil sumente ꝑ viam oris. Sed magis regimẽ adbibenduꝫ est mr̃i aut nutrici testat̃ hoc Rab in tractatulo suo: de egritudinib⁹ puerorũ testat̃ Ysaac de egritudinib⁹ pueroꝝ ꝛ ꝑnceps Auic. 3ª ꝑmi de regimie infantiũ. Remedia hoꝝ adbibenda extrinsecus stantibus pustulis Citrinis. mr̃ vel nutrix nutriat̃ oleribus frigidis sicut sunt endiuia. scariola. lactuca ꝺm sentenciam Auic. cucurbita. Stantib⁹ aũt pustulis albi coloris: tunc nut̃at magis feniculo: origano: calamẽto idest decoctõe istoꝝ oleꝝ cũ carne castrati aut vituli aut pulloꝝ. Stantib⁹ aũt pustulis nigris: quanuis ꝺm sentẽciã auctoꝝ sint mortifere: ut testãtur auctores ꝑscripti: ꝛ magis adbibendũ eẽt regimẽ iuuenũ q̃ꝫ infantiũ. nutriẽda: seu alenda ẽ nutrix cibis factis cũ decoctõe buglosse: lupuloꝝ cũ carnibus suprascriptis: medicãdaqꝫ ẽ medicinis corrigẽtib⁹ q̃litatẽ prauã adustiõib⁹ sanguĩs sicut sirupis dirigẽtib⁹ melancoliã sicut sirup⁹ de epithio: ꝯ fũo t̃re ꝯ acetositate citri cũ aqs ꝯuenientib⁹ sić aq̃ buglosse lupuloꝝ capiloꝝ veneris. deide euacuãda ẽ cũ medicis appropatis sić ẽ ellectuariũ ꝯ epithio dya sene solutim ꝛ nõ solutim. pillule de fũo t̃re. pillule inde: ꝛ quãnis ꝺm sniaꝫ Rab in tractatu. ꝯ. scripto ꝯpeterẽt iere magne q̃dã: tñ abbõribiles sũt hodiernis tꝑib⁹ ĩ usitatis: iõ illas reliquã Oꝝ si ꝯtingat pustulas illas eminẽciã facere magnã sicut ꝯtigit aliq̃n appostemata magna post aures oriri: ant paꝝ ifra aures:

tunc fiat vnctio cum oleo liliorum alborum quod irinum appellatur aut cũ oleo camomilino ꝛ adipe galline aut anatis recentis aut parum butiri: aut cum vnctione que appellat anodina idest confortatiua. Et si contingat ab hoc appostema nõ dissolui aut remoueri cum emplastro facto ex decoctione radicum maluauisci cũ axungia porcina non salita: maturetur appostema: ꝛ aperiatur aut flebotomo: aut ruptorio: deinde cirugicus se exerceat in consolidando ꝛ mundificando.

C.8. De pustulis siue acola oris.

Accidũt ꝛ pueris ad intra os pustule ꝛ acola in lingua ꝛ palato diuersorũ colorum q͞a q͞dã cinericie: q͞daꝫ albe: alie rubee: alie citrine: ꝛ alie nigre: quarum quedã sunt salubres sicut omnes exceptis nigris: que aliqualit͛ participant naturã cancri. Ideo curaꝫ nigrarum relinquemus: quia hoc magis pertinet ad cirugicũ q̃ꝫ ad phisicũ. Si autem sint citrine: aut rubee cum calefactione percepta tangendo cũ digito intromisso in ore: tunc nutrix nutrienda est ꝛ alenda cum oleribus frigidis sicut endiuia: scariola: cicorea portulaca: lactuca ꝛ huiusmõi vt lac eius sit causa extinctionis accuitatis colere ꝛ sanguinis. Si autem pustule albe fuerint magis nutrienda est ex cibis habentibus vim alterare sanguinem ꝛ lac: sicut decoctione calamenti: feniculi: boragis: ꝛ similiũ hñtibus vi aliqualit͛ remouere maliciã sanguis ꝛ lactis. Palatus aũt pueri stãtibus pustulis citrinis seu rubeis vngendus ē cũ aqua decoctõis balaustiarum corticum granatorum capularum glãdiũ: aut cũ succo portulace: aut plãtagis aut scariole aut sempuiue aut succo solatri. Sꝫ de rebus maxime expertis ut testat͛ Rab. testat͛ q̃ꝫ Auicẽ. ꝛ Isaac in locis ꝓpriis ē dyamorõ: ꝛ succus mori ꝛ rob nucũ. ꝛ hoc expertus suꝫ nõ solũ in alcola aut pustulis sꝫ ĩ corrosiõe gigiuarum ĩfãtiũ ꝛ cõrosiõe ligue

C.9. De dolore gingiuarum infantium.

Acidūt pueris tpe emissionis dētiū dolores gingiuaꝝ magni ꝛ intēsi ꝛ quāto dolores maiores fuerint tanto dentes firmiores erunt. Si autē accidit tempus emissionis dentiū in vere velocit̄ oriunt̄ ꝓpt̄ caliditatē supueniētez aeris. Si autē in estate tardi⁹ oriunt̄ ꝓpt̄ frigiditatē autūpni supuenientis. In hyeme autē adhuc tardi⁹ ꝓpt̄ frigiditatē pcedētis tpis. In autūpno aūt si accidat tpus emissiōis dētiū deterius erit ꝙ in aliq° pcedētiū qm̄ magis vite inimicat̄ cum frigidus sit ꝛ siccus. Succurrendū est autē a pentib⁹ tumefactionibus gingiuaꝝ: cū fricatōe ipaꝝ cū maib⁹ ꝓprijs ꝛ amittūt multitudiez bauositatū: Et cū lactāt strigūt papilas mām̄illaꝝ: ꝛ cū intromittit̄ digit⁹ in ore: stringūt forti strictura. Succurēdū est igit̄ eis ꝛ accipe cādelā cereā vgineā nouit̄ factā. Et pbere infanti ut masticet eā: qꝛ ꝓpt̄ teneritatē ipius ꝛ vnctuositatē cere causat̄ aliq̄ dilatatio gigiuaꝝ. Z° facere vnctōez gingiuaꝝ ex oleo de semibus lini aut mucilagis eaꝝ aut mucilagis seminis altee: aut stante multa caliditate gingiuaꝝ mucilagine semis citonioꝝ. A ꝓprietate aūt laudant̄ ab auctorib⁹ nr̄is pinguedo anatis recētis: butiꝝ recēs nō salitū. laudat̄ vltia laudatōe: cerebꝝ leporis. ꝛ lac canis lactātis. Ultiatū aūt remediū est scalpere gingiuas leui tn̄ scalpellatōe. Nōnulli aūt auctores pcipiūt ut toto tpe q° māifestat̄ dolor gigiuaꝝ fiat decoctio camailli ꝛ aneti: ꝛ fiat lotō capitib⁹ ipoꝝ. Et si dol ō augmētat⁹ fuēit. Accipiat̄ butiꝝ vacce vl̄ medula cruris e⁹ ꝛ pōet̄ sr̄ gigiuas ꝛ cū apparuēit capita dētiū ponat̄ sr̄ caput pueri ꝛ collū lana mūda ꝛ sic pmittat̄: qm̄ hec ē cura solēnis ꝛ cura ꝓbata.

C.10. De scissuris labiorum.

Accidūt ꝛ pueris scissure labioꝝ: q̄ causant̄ in eis aut ꝓpt̄ accuitatē lactis: aut ꝓpter duritiez mamillarum

aut ꝓpter corruptionē lactis. Q si causetur ꝓpter accuitateꝫ lactis tūc regenda ē mater aut nutrix cū oleribus frigidis nois tis supius. Q si ꝓpter corruptōꝫ lactis: rectificandū ē lac ut dictū est: q si ꝓpter duriciem mām̄illaꝝ mollificande sunt extremitates mām̄illaꝝ mulieꝝ. Labia igit infantiuꝫ liniant ex aq̄ rosaꝝ pmixta cum pinguedine gallinę: aut accipe laná bñ carminatam ꝛ pone in succo plātaginis seu lāctole: cū aliquātulo butiri: aut axungie gallinacei ꝛ labijs vnctiōꝫ facere. De reb⁹ aūt maxime expꝰtis: est accipe aquā rosaꝝ ꝛ farinā amidi ꝛ vnctōꝫ facere seu labia vngere. De rebus aūt etiā maxime exptis ad scissurā non solū labioꝝ: sed extremitatū mām̄illaꝝ ꝛ manuū ꝛ pedū: ꝛ scissuras virge ani ꝛ matcis. ℞. cere citrine. adipis anatis ysopi. hūide. olei rof añ. ptē. i. dragagāti amidi mucilagis: seis citonioꝝ añ. ptem. ʒ. gallaꝝ cineris piloꝝ: caude equi: sulphuꝛ plumbi vsti: añ. partem. i. ʒ. terantur terenda ꝛ misceant: ꝛ fiat vnguētū quo pri⁹ locus inungat. Deinde ex hoc puluere supaspgat. ℞. masticis gallaꝝ. ciner pilloꝝ caude eq. plūbi vsti: corticū granatoꝝ ceruse: plūbi dragagāti: corticū thuris añ. partes eq̄les: infundant oia p dié ꝛ nocté in vino pōtico. postea excent sup lamia ferrea aut sup terrea: postea terat ꝛ fiat puluis subtilissimus. Ad idem vꝫ. ℞. litargiri mirre dragagāti añ. pulverisent subtilit: ꝛ cū cera vgīnea ꝛ paꝝ olei ꝛ mellis ꝛ fiat vnguētū. Sꝫ pˀus madefiāt labia infantis saliua ꝓpria. deinde pecia inūcta ūguēto pdicto labijs infantis apponat: in mane autē cū aqua tepida labia infantis lauent. Unguentū ad idē. ℞. ceruse. ʒ. i. cere. ʒ. iii. litargiri cathimie argēti masticis añ. ℈. z. ʒ. olei rosaꝝ quantū sufficit ꝛ fiat vnguentū. Aliud ad idem. ℞. ciperi aluminis galle mirre arsenici: plumbi vsti: omniū añ: cū modico oleo rof. fiat ūguentū hoc autē maxime valet ꝛ cōfert quotienscunque apparet nigredo scissurarum labiorum.

C.xi. De apostematibus gutturis infantium.

Accidunt que pueris appostemata circa partes gutturis que sunt appostemata duarum amigdalarum et apud vulgares nostros appellantur gaiones: que appostemata causantur in eis aut propter frigiditatem aeris comprimentis substanciam cerebri aut propter nimiam caliditatem calefacientem: aut propter nimiam plenitudinem infantium ex superflua lactatione aut comestione. ¶ Cura autem ipsorum maxime est habenda cum diligentia: ex quo non fari sciunt. vt nutrix aut mater aut aliquis discernat vtrum febrem patiantur aut non: aut patiantur difficultatem degluciendi. et cum incipit dormire videatur quasi suffocari. Et tunc debet intromittere digitum in gutture infantis et leui tactu querere a lateribus circa partes gutturis vtrum percipiat ibi appostema adesse aut non: Quod si appostema repertum fuerit: debet cum digito indice eleuare appostema accipiendo appostema in extremitate inferiori gutturis sublevando ipsum leui tamen subleuatione: prius ex vna parte deinde ex alia: deinde vngere guttur infantis cum diamoron aut rob nucum: aut cum syrupo de mirto: Extrinsecus autem fienda est vnctio ex oleo liliorum alborum cum pinguedine galline aut anatis recentis: apponendo extrinsecus gutturi pueri lanam succidam aut linum vel stupam carmiatam: aut accipe linum vel stuppam et infundere in vrinam pueri: et extrinsecus gule apponere. De rebus autem maxime expertis est accipere cassiam fistulam idest nouiter extractam ex canna et pistare ipsam seu contundere vltima contussione: deinde postea gutturi apponere in formam emplastri. Secundum sentenciam autem Mesue de cura squinantie attrahende sunt aures sursum: aut pili attrahendi sunt in vertice capitis sed hoc magis competit pueris fari scientibus quia nimium terrentur infantes: aut ex trac

tione capillorum aut aurium.

Capitulū.ix. De tussi ꝛ reumatismo infantiū.

Tussis accidit infantibus ꝛ reumatissm⁹. aliqñ ex fri-
ditate lingue vt vix possint claudere epiglotū: aliquā-
etiā ex frigiditate pectoris. aliqñ vō ꝑpt materiaȝ de
scendentem a capite. Si accidat ex frigiditate lingue tussis: tūc
hoc ꝯphendimus: qa vix possunt deglutire: nec emittūt bauosi
tates. ꝛ tunc curandi sunt cū admistratiōe amigdalaꝝ dulcium
pistataꝝ ꝑmixtaꝝ cū caricis pinguib⁹ ꝛ aqua feniculi ꝛ admini
stret mane ꝛ sero: ꝛ hoc si deglutire pñt. Si aūt non deglutire
possunt cū sola vnctōe facta cū digito aut penna ipi gutturi cuȝ
lacte amigdalarū dulciū aut cū succo liquir. aut cū farina amidi
ꝑmixta cū lacte amigdalaꝝ dulciū fieri dȝ. Qȝ si cū tussi fuerit
aspitas tunc cū mucilagine seminuȝ citonioꝝ ꝛ penidijs ꝛ oleo
amigdalaꝝ dulciū: ꝛ hoc non stante febre. Qȝ si febris affuerit
succū mali granati dulcis: misceas cū penidijs: ꝛ decoctōne aut
succo liqricie. Si aūt tussis ex descensu catari causata fuerit: qd
ꝯgnoscim⁹ ex eo: qa infantes emittūt bauositates cū multitudie
flegmatis circa os: tūc ꝯpetunt medicaīa: ista vicȝ. ℞. semis
papaueris albi: dragagāti añ. ʒ. ʃ. semis cucumer. ʒ. i. ꝛ ꝯfice cū
aqua in qua cocti sint sebesten. ꝛ admistra. Aliud valens ad
tussim pueroꝝ. ℞. passulas enucleatas: ꝛ fac bulire in vase fer-
reo: ne indurent: ꝛ postea remoue ab igne ꝛ pista ꝛ misce cū eis
tantūdem de penidijs: ꝛ da puero mane ꝛ sero ad modū nucis
Ad idē ad tussim frigidā. ℞. mirrā ꝛ misce cum melle ꝛ oleo
amigdalaꝝ: ꝛ ꝑpina seu admistra nō stante plenitudie pectoris
pueri. Stante aūt plenitudie pectoris pueri. Accipe dragagā
ti: galbani: mitte in vitello oui: ꝛ si in hoc multa laudata sint ab
auctoribus: sicut que dicta sunt. De rebus maxie ꝯuenientib⁹ no
stris tpib⁹ sunt: si infans adhuc pue ē etatis qa duoꝝ aut trium

mensiuz ymo usq; ad annos tres τ causet tussis p viaz reuma tismi. Et facet ũctõz pectori a leuiorib⁹ inchoã° ¶ Accipe bu tiz nõ salitũ τ caules torrefactos sup cineres: τ vngere caules cũ dicto butiro: τ applicare vnũ foliũ caulis pectori: aliud autez foliũ dorso cõrñdẽte ex opposito pectoris: aut facere vnctõez ex oleo sisamio: aut amigdalaz dulciũ: pinguedie galline butiri re cẽtis: oleo violaz: addẽ° paz croci cũ cera. aut facere vnctionẽ ex solo isopo hũida: aut facere vnctõz ex mucilagie seis lini aut altee. Stãte aũt febre ex vnctõe facta ex oleo violaz τ amigda laz dulciũ τ modico cere. Qz si tussis p viã reumatismi causat et nõ remoueat tũc cõmissure capitis cruciati: paz pulueris rob: τ sandarace q̃a duo aut tria grana in pondere ĩponant mane τ sero: Ad hoc etiã maxie ꝯfert accipe pillulã vnã storacinã si in fantes cape possint quãtitatẽ vni⁹ grani milij aut orobi aut lẽti cule. Confert etiam medicamẽ hoc vicz multo tpe lactatõis ut ℞. gũi arabici. seis citonioz liqr penidiaz misceant cuz lacte τ admistret infanti. Qz si ꝯtingat pueros eẽ adultos q̃a etatis trium ãnoz usq; ad septẽ ãnos. Et tussim patiant cataralem τ stricturã pectoris: tunc ꝯpetit sirupus de liqricia: nõ stãte febre cũ modico sirupo de prassio cũ aqua farfare capilloz veneris. Stãte autẽ febre cũ sirupo violaz τ vnctiones p̃scriptas pectori applicande sunt τ alia ut supra. τ ꝯpetũt pillule euacuãtes: vt sũt pillule de lera cuz agarico aut de lera simplici usq; ad. 5. nũero. Et ꝯtingit aliq̃n ꝑpt maxiaz stricturã nariũ tussim pati q̃a ma teria q̃ ƀm naturã dz emitti p nares magis transmittit ad gutt τ tracheã arteriã. Cõpetit vnctio facta ex butiro solo in radicẽ naris supiori int duos oculos: τ naribus imponere cũ pẽna aut coto oleũ amigdalaz dulciũ: aut sisamiũ: τ si pueri possent at trahet p nares aquã decoctõis ordei cũ zuccaro cãdi aut aquã decoctõis õdei cũ modico aque maiorane τ paz succi blitis eẽt

medicamen ꝯueniens diuertens materiam a ꝑtib⁹ posteriorib⁹
ad ꝑtes anteriores. Competūtq; fricatōes spatulaꝝ suaues ꝛ le
ues facte circa spatulas: q̄ tñ nō debēt fieri nisi ordinata p̄missa
purgatione aliquali aut ꝑ viaꝫ oris aut clisteri leui seu cōūi aut
suppositorij facti ex melle.

Capitulum .iꝫ. De vomitu infantium.

Vomitu autem infestant̄ infantes: aut ꝓpt̄ multitudi-
nē lactis quā digerere non possunt: aut ꝓpt̄ aquosita
tē eius: aut ꝓpt̄ corruptōꝫ eius ꝛ maxīe stāte debilita
te stomachi infantis: aut ꝓuenit ꝓpt̄ vermes: aut ꝓpt̄ frigidi-
tatē aeris extīnsicā: aut frigiditatē aut caliditatē nutͨcis. Sūma
aūt cura adhibēda ē in ꝯgnitōe causaꝝ voit⁹ infantis quā ex ip
sius relatōe hr̄e mīme possum⁹: sꝫ īngrere a mr̄e vel nutͨce vtꝝ
assumat magnā quātitatē lactis: ꝛ sugē° vbera incurrat singultū
aut lac dicat̄ multū ēe aquosuꝫ: aut grossuꝫ viscosuꝫ: qḋ ꝯgnosci
m⁹ ꝑ signa supi⁹ posita de dispositōe lactis nutͨcis. Corruptōē
aūt eius ꝯprehendimus ex fetore eius quod emittit̄ per vomi-
tum. Acetositatem autem ꝯgnoscimus ex odore lactis emissi
per vomitū tendentis ad aliqualem acetositateꝫ. Frigiditatem
autem cognoscimus nutricis aut infantis: quia egestiones quae
emittunt in pannis lineis: si sint tendentes in colore ad virdita
tem: aut ad aliqualem liuiditatem: iudicamus hoc esse ꝛ fieri ꝓ
pter frigiditatem aut ipsius nutricis: aut matris: aut ipsius infā
tis. Sin autem color egestionum est tendens ad citrinitatem:
aut ad nigredinem cum vna translucentia ipsius: iudicamus h°
magis esse aut propter caliditatem lactis ipsius nutricis: aut ma
tris: aut propter inflammationem infantis. Qꝫ si vomitus ipse
fuerit ꝓpt̄ multitudieꝫ lactis tūc ꝓhibe multitudieꝫ lactis: qḋ si
sentit̄ odor acetosus ꝛ appareat humor albus commixtus cum

lacte ẜm sententiaȝ Auicē. quãuis dubitatiue loquat᷑ tria gra-
na ordei in pōdere gariofoloꝝ admistrare infanti ꝑ viã oris cu
rat. Scdm aũt modũ ꝯũem practicādi: ē facere infantibꝰ tenere
etatis: stāte stomachi frigiditate: vnctōȝ stomacho cũ oleo de spi
ca ⁊ oleo citonioꝝ: ⁊ ꝓbatũ est: quod maxie expertus sum: nō so
lũ infantibus teneris etatis vt duoꝝ mensiũ vel triuȝ: sȝ usqȝ ad
septē ãnos ⁊ ultra: valet etiam ꝯ voituȝ vermiũ qd̄ ē. ¶ ℞. olei
de absintbio: de mēta: olei masticini citonioꝝ ãn. ʒ. ii: Spēꝝ ab
sintbi mente rob. ãn. ℈. ʒ. aloes. ʒ. ii. aceti paꝝ: cere quãtũ suffi
cit fiat vngentũ molle: ymo ⁊ infantes patientes ꝓstractōȝ appe
titus facta vnctione mañe ⁊ sero añ lactatōȝ vel cenã maxio cum
appetitu lac sugunt: ⁊ cibũ sumunt si ipm ꝯmedũt: expertus etiaȝ
sum: si deglutire pñt infantes vt colligit᷑ ex sentēcia Auicē. .iȝ.
fcij. de cura voitꝰ. ⁊. 16. fcij. de cura colirice passiois: admistraᷣ
paꝝ sirupi de mēta cũ vino granatoꝝ: ⁊ est mirabile nō soluȝ in
pueris ⁊ infantibus: sȝ etiam in corporibus adultis: saluo tñ sem
per: qꝫ nullatenus vomitꝰ cohibendus seu ꝯstringēdus ē: nisi ꝑ
ducat ad aliqualē debilitatē seu lassitudinē: quia sepissime voitꝰ
curat vomitũ. testat᷑ hoc auicē. 16. fcij de cura colirice passiōis
Competũt etiã hec remedia ẜm sentenciam Rab: stante cã fri
gida. ℞. olibani septimã ꝑtem. ʒ. vniꝰ rute sicce fciã ꝑtem: pul
uerisa ⁊ misce cũ sirupo rob. ⁊ da puero. aut accipiat nutrix pa
rũ cimĩ ⁊ paꝝ sumach ⁊ ponat in ore pueri: aut qd̄ sepe expertũ ē
ẜm sentēciã Rab. ℞ ligni aloes masticis ãn: ʒ. ʒ. galãge septi
mã ꝑtē. ʒ. molle totuȝ. i. fac puluerē ⁊ cōfice cũ sirupo rob. ⁊ da
puero anteq̄ȝ sumat lac: deinde pone sup stomachuȝ pueri hoc
emplastꝝ. ℞. masticis aloes acacie galle olibani pais usti con
fice cũ oleo rob. ⁊ pone sup stomachũ. Est eni expertũ ad vomi
tũ ⁊ saliuã pueroꝝ. Si aũt in vomitu fuerit odor accutus: ⁊ res
que euomunt᷑ declinãt ad aliqualē accuitatem ⁊ citrinitatē tũc

cura sit vt administres infanti rob agreste aut succum vel minaz citonioꝝ aut sirupū de berberis: aut de ribes aut sirupū rob. Si aūt infantes adulti sint ꝯpetūt ⁊ trocisci isti. ℞. rob spodij añ ʒ. 4. gallaꝝ. ʒ. ii. S. karabe semis portulace semis lapacij accuti: añ. ʒ. i. ꝯfice cū aqua rob. vel cū aqua mali granati ad pōdus. ʒ. i. pulueriseť trociscus vnus ⁊ cū zucaro rob aut cū mina citonioꝝ aut de ribes infanti deť ƀm totū aut ƀm ꝑtem: deinde administreť emplastꝝ sup̄ stomachū quod ē maxime ꝯferēs vomitui ⁊ fluxui vētris pueroꝝ qđ tale ē. ℞. farine ordei rubi: viridis mali granati: corticis añ: ꝯfice cū aqua rob: aut oleo rob. onfancino ⁊ stomacho applica. Scđm aūt sentēciā Ysaac: stante vomitu flegmatico: est accipe calamētū crocū aristologiā longā: ⁊ cū succo mente misce infanti admistrare ⁊ ē mirabile. Et ꝓhibenda ē nutrix a grossis ⁊ flegmaticis cibis ⁊ a coitu: ⁊ si pregnās esset mutanda est omnino.

Capitulum. i4. De fluxu infantium.

Fluxu autē ventris infestanť infantes non solū tēpoř emissionis dentiū: sꝫ ⁊ post ⁊ ante: varijs de causis: videlicꝫ aut ꝑpť corruptōꝫ lactis: aut ꝑpť multitudineꝫ eius: aut ꝑpter caliditatē lactis aut eius frigiditatem ⁊ aquositatē: aut ꝑpť deglutōīs multitudinis saline: aut ꝑpť lac assumptū a nutrice im̄pgnantis: aut a debilitate stomachi infantis. Qđ si causeť fluxus ventris ꝑpť corruptōꝫ lactis: rectificandū ē lac: cum his q̄ diceť inferiꝰ de rectificatione lactis. Quod si ꝑpť multitudinē: abstinendus est infans a lactatione ne tantā quātitatē lactis assumat. Qꝫ si ꝑpť caliditatē lactis qđ ꝯp̄hendiť ex citrinitate eoꝝ que emittunť ꝑ viam fluxus: aut ꝑpť frigiditatem ⁊ humiditatē lactis seu nutricis: rectificandū ē lac: vt diceť infra. Si aūt ꝑpť debilitatē stomachi infantis: ꝯpetunt embrocatōes ⁊ vnctōes supius noīate de cura vomitꝰ causati a causa

calida aut frigida sed vnum premittenduz est: quod nullatenus fluxus vētris cohibēdus ē nisi adueniat timor pductōis ad debilitatē: cui fluxui vētris a leuioribꝰ inchoādo ƀm sentēciā Auicēne debemꝰ embrocare ventrē ex decoctōe semis rob. ꝛ cimino ꝛ aniso: ꝛ hoc stāte fluxo causato a fridītate magis: aut ex cimio ꝛ rob in aceto infusis ꝛ decoctis. qꝫ si nō ꝯtulerint. 6. ps. ʒ. vniꝰ coaguli edi exhibēda ē cū aqua frigida infanti. De exptis aūt maxie ꝯueniētibꝰ stante causa supra dicta est accipe. ℥. i. reubarbari torrefacti ꝛ cū vino aramatico admistrare. Rab. autem docꝫ nos admistrare quartā ptē. ʒ. vnius olibani ꝛ admistrare: hoc emplastꝝ stomacho vētri pueroꝝ. ℞. croci mirre ꝛ cere quantū sufficit: aut cū vino ꝯmisce ꝛ pone sup ventrē: qꝫ si fluxus causatus sit magis a cā calida. Et infans possit sumere per viā oris: detꝰ sirupus rob. aut miua citonioꝝ cū sirupo de mēta: dūmodo semp pdñetꝰ miua aut sirupus rob. De rebꝰ aūt exptis maxie si sunt paupculi sunt nuclei nucū torrefacti ꝛ añ cenam ꝛ prādiū sumere. Et sorbe ꝛ citonia assata: autꝰ pistare ea ꝛ ventri apponere si deglutire nō pñt. Emplastꝝ ꝯueniēs fluxui pueroꝝ. ℞. dactilos imaturos infundantꝰ p noctē in vino stiptico: postea datꝰ oleū de semie lini ꝛ mirtini ꝛ masticini ꝛ variantur olea in dosi ƀm intentōꝫ calefaciēdi aut infrigidādi: ꝛ ventri admistretꝰ. Emplastꝝ ꝯferēs fluxui causato a cā calida. ℞. succi arnoglosse centinodie añ. ℥. ß. farine tritici. ʒ. iii. aceti parū albumis ouoꝝ duoꝝ distēpa ꝛ calefac: ꝛ ventri appone. Qꝫ si forcius restringere volueris. ℞. rob. thuris masticis boli armeni sanguis draconis absinthei costi amari: balnastie: psidie coquantꝰ i aqua ꝛ in illa decoctōe sedeāt pueri aut infantes. Et fomētatōꝫ facias pedibꝰ aut tibijs. Et si forcius adhuc restringerꝰ volueris. ℞. duas ptes ꝯsolide maioꝝ ꝛ alias duas plātagis ꝛ lāceole ꝛ cum succis eoꝝ distempa argillam ꝛ fac in modum

emplastri malaxando inter manus τ superpone vmbilico. Res aũt familiares τ domestici q̃ cõiter usu apud modernos applicãtur sunt sicut clisteria facta ex decoctõe ordei torefacti cũ melle rosato: nõ stante excoriatõe intestinoꝝ. Stante aũt excoriatõe intestinoꝝ adde paꝝ sepi hircini aut castrati aut trociscos de karabe aut t̃ra sigilata: aut stelle aut pulueris rob. aut puluerẽ tapsibarbassi usti. Uetri aũt apponeř emplastꝝ diafinicon descriptõe Mesue ex ipius inuẽtõe: aut ex inuentõne andromaci: aut vnguẽtũ de corticib⁹: aut emplastꝝ de rob. descriptiõe Mesue aut emplastꝝ de gallia descriptõe mesue. Si aũt alia expta vidre vis ad ɔstringendũ ventrẽ: lege in secretis Galieni: τ repieſ emplastꝝ ɔferenſ sputo sanguis τ vomitui τ fluxui ventris. Sic etiam habes idem a Rasi in secretis proprijs.

Capitulum. i5. De stipticitate infantium.

Molestant quandoq₃ infantes ꝓhibitõe exitus fecum seu stipticitate. aut propter viscositatẽ lactis si lactentes sunt: aut qa si nõ sunt lactẽtes sumũt cibaria multũ stipticacia sic cõestio casei aut citoioꝝ aut castaneaꝝ aut cõestio nucũ maxie assataꝝ aut sorbe aut mespile aut alia silřia. si ifãs sit lactãs τ paciat stipticitatẽ vẽtris ex viscositate lactis: qd̃ ɔgnoscit ex viscositate lactis nutricis vł m̃ris ut declaratũ ẽ sup⁹ ð cõditõnib⁹ reqsitis in nutrice. Et ſm sniam Auicẽ. 3ª p̃mi. ca° de egritudib⁹ q̃ ĩfãtib⁹ accidũt. Tribuẽdũ sit i potu sterc⁹ muris aut suppositoriũ ex solo melle cocto: aut cũ mẽtastro aut cũ radicib⁹ ireos sũt: sc₃ vides: aut ɔbuste: aut debeam⁹ admistrař infanti parum mellis aut terbentine secundum quantitatem vnius ciceris. Et venter eius sit fricandus subtiliter cum oleo cõmuni aut super femur ipius ponendum sit fel vaccinum: tñ ſm modũ cõmunem τ clarum τ expertum est in primis mensibus facere

suppositoria ex stercore muris magni aut ex melle & stercore mu ris puluerisato vt alcbool.aut ex melle & sale ɔtrito bulito cum melle:aut ex anxugia porcina & stercore muris:& ex axugia por cina & sale ɔmestibili:aut ex lardone salito:pus inūcto cū oleo: sicut ɔsūit vulgares oēs vtunt: aut ex clisteri molli facto ex bro dio pulli:aut carnis castrati cū zuccaro & pa sal nō apponēdo oleū aliquo mōne si infans pateret̃ vmes sim⁹ cā ut vmes pe tāt magis ptes supiores.Cōpetitq clistere factū ex lacte capra rū aut asinaꝝ:aut cāmellaꝝ qd meli⁹ ē.Sz qa pētes aliqñ ma xime infestant̃ & nolūt medicis obedire in imissione suppositori rij aut clisteris:tunc accipiēdū est medietas corticis nucis mag ne ɔmestibilis & implere ipsam butiro recenti vna cū felle tbau rino.Et sup ūbilicū apponere.& ventrē infantis totū butiro in vngere:aut pedes infantis tali vnctōe sunt vnguēdi: leui tñ vnc tione.℞.elebori albi & nigri bermodactiloꝝ accori: succi sē puine brionie añ ptes equales cōficiant̃ cū anxugia pōcina ve teri:& quāuis etiā ɔpetat vnguētū artbanite:tñ est piculosū idō potius dimittendū ē.Competunt etiā suppositoria facta ex ca pitibus porroꝝ cū sale.Sed solēne vnū non dimittendū aliquo mō :est accipe penidias & formare suppositoriū: & post aque sa lite infundere & infanti supponere.Qz si infans nullaten⁹ possz p suplus aut p inferius accipe:tunc adbibenda ē medicia nutri ci seu matri.deinde post spaciū gnq boraꝝ lactandus ē infans Qz si infans adultus sit ut possit aliquid deglutire:quia si duo rū annoꝝ aut triū usq ad septem:possumus administrare me dicinas lenitiuas solēnes:sicut ieram simplicē:aut ieram pigraz usq ad.ʒ.i.cum lacte mulieris:aut cum vino aromatico.Sz qz iere iste sunt abbominabiles propter amaritudinem:possumus administrare parum infusionis cassie aut māne in vino aroma tico aut paruz infusionis reubarbari:aut electuarij indi aut psi-

li;:aut dyaturbit cum reubarbaro fm necessitaté z distinctioné materierꝝ peccantiũ:aut pillulas de aloe abluto:aut de iera sim plici:aut de iera pigra:hoc aũt totũ sit in discretõe operantis: qa nõ possumus nisi fm distinctionem ꝯplexionum infantiũ operari: Sz vnũ exptũ admĩstrãdũ in forma potabili pmittere nullatenus intẽdo. ℞.cinamõi zinzibeř añ pté.i.spice anisi añ pté.ß epithi ptes.8.reubarbari sene añ.ptes.4.zuccari optimi ptem mediã:oia admistrenť cũ lacte mulieris: aut cũ vino aromatico:aut cũ aliquãtulo brodio pingui usqz ad.ʒ.ß.Cõpetit etiam hec ꝯfectio.℞.folliculoꝝ sene viridium abiectis semibꝰ costi:añ.ʒ.i.cinamomi.ʒ.iii.croci.ʒ.i.zuccari ad pondus oim dosẽ.ʒ.ß.i͂fãtibꝰ cũ aliquãtulo brodij:magis aũt adultis.ʒ.i.añ cibũ

C.16. De tenasmone infantiũ siue continua volũtate egerendi.

Accidit aũt infantibus egritudo multũ eos infestãs ꝓpter quã timẽt pẽtes cũ videãt infanté ꝯtinue stimulatũ ut emittat aliqd ꝑ secessum:z nihil emittat q̃ vulgari vocabulo appellať malũ de pmiti.Tale aũt a medicis diciť tenasmõ.Et huiꝰ quoddã diciť verꝝ:z qõdã nõ vm.Non verꝝ causať a mã fecali inuiscata z adherẽte intestio recto in pte inferiori ꝓpe phiterim vel anũ.Verꝝ aũt causať ꝓpť humoré salsuginosuz:aut colericũ descendenté ad ipm anũ: aut frigiditate aeris:aut qa infantes sedẽt sup rẽ durã sicut sup lapidé viuum. Talis igiť egritudis cura si tenasmõ causať ꝓpť inuiscationez fecũ educanť feces cũ clisteribꝰ mollitiuis. Et ista ẽ cura tenasmonis nõ veri. Sz qa in tenasmone vero tres habẽde sunt intẽtões.Pria ad mordicatõz ad quã seqť vehemẽs volũtas egerẽdi sine tñ emissione aliqua.Scõa intẽtio ẽ restrictio sanguinis egredientis z ulcerationis ablatio. Tercia est intestini cũ egreditur intus repositio.Dixit igitur Aliebas circa primam in

tentionem q' si ppinetur olibanum cum ameos p os remouet voluntatez egerendi. Serapio autē dicit q cortex arboris pini minoris ēplastratus remouet tenasmonē factū a materia accuta fluentis ad intestinū rectū aut etiā ab ulcere prius tñ mundato intestino Et exptū est etiam cōticem maioris pini emplastratū τ puluerisatū etiam τ supaspsuz cū licinio τ intromissuz cū albumine oui aut cū oleo mirtino idez facere. Serapio dixit psiliuz ledit asperitatē ulcez intestinoz τ abscindit tenasmonē. Dixit etiam q sine decoctōe orobi vel cū decoctione etiā aceti pectini τ ano applicat⁹ ↄfert: plus aūt ↄfert si cū decoctōe pinee non facientis fructū ↄmisceat. Expiencia aūt scio q sola suffumigatio facta ex pineis a qbus extracti sunt nuclei miro mō tenasmonē sedat: Ysaac dixit ex apozimate semis lini cū oleo rob. cliste refactū valet ad tenasmonē τ mordicatōz intestinoz. Similit etiam τ decoctio seis lini. 3ª intēcio ē magis ad restrictōz sanguis τ si multa sint ab auctoribus dicta hic tñ aliqua magis expta adducā: vinū in quo ē decocta radix mali granati bibitū multū cōfert. Confert etiā puluis pollicarie subtilis suppolit⁹ stāte tenasmone a frigida cā. Itē suffumigatio facta ex granis mirti. Serapio aūt dixit gūmi arabicū retinet ventrē q nimis fluit τ ↄglutinat intestinū. Circa terciā intēcōz vicz intromissionē egressi intestini capilli pilli adusti suppositi intestino sunt cā reddit⁹ intestini. Exptum aūt in cura tenasmonis ai despati. τ pprie si tenasmon fuerit cum febre sunt pillule. Gallieni in secretis suis q sūt ℞. opij anisi amboz añ. aur̃. i. ʒ. semis iusqami albi. ʒ. iii. semis apij. ʒ. 8. terant τ ↄficiant cū vino. τ fiant inde pillule sicut pip τ exicent dob. sunt. ʒ. 5. cū rob mirti tñ si possunt assumere p viā oris in forma pillulaz admistrare usqz ad pillulas. z. Ad idē exptū ↄfert liciniū. ℞. mirre thuris masculi croci opij añ

possum⁹

partem.i. terantur ꝛ cribellant̄ ꝛ conficiantur cum vitellis ouorum. ꝛ fiant suppositoria parua: ꝛ ligent̄ cū filo aliqualiter ꝛ intromittant̄ per anum quousqꝫ dormiant dum autem profundati sunt in somno: extrahant̄. Cura autem magis domestica ꝛ familiaris est facere duo vel tria clisteria lauatiua ex decoctōe ordei torefacti ꝛ radicum plantaginis: ut gracia exēpli. ℞. radicum plātaginis. m. i. ordei cum cortice suo torefacti. m. ii. coquātur perfecte in libris. 4. aque ꝛ colet̄: ꝛ colature addatur mellis rosati colati in clisteri vno. ℥. i. post dictum clistere confert subito clistere factum ex succo aut ex decoctōe plantaginis: aut arnoglosse in quo succo dissoluti sint trocisci de karabe: aut de terra sigillata. Ad idē hoc confert fomentum: coquant̄ caules in aqua. deinde leuiter manibus exprimantur. Et parum in oleo rosarum: frigantur: deinde infans sedeat super caules. Ualent etiam suffumigia facta ex colofonia ꝛ pineis vel corticibus earū. Ultimo confert hoc balneum. ℞. radicum cardonis cū quibus preparantur panni. manipulos quatuor: corticum granatorum balaustiarum: corticū radicum mori: tapsi barbassi aā. m. vnum: coquantur in aqua stante febre: non stante febre coquantur in vino nigro stiptico q̄ntū sufficit ad balneū: in quo balneo patiens sedeat usqꝫ ad vmbilicum. Expericcia autē inuentū est ꝙ bibere succum lape communis idest arumicis siluestris in ieiuno vel in fritellis vel aliter anum egressum reducit. Et ego Experiencia scio ꝙ in quodam infante filio potestatis plebis sacci qui paciebatur egressum ani per duos fere digitos ex sola locatione facta cum decoctione rosarum ꝛ lentium excorticatꝫ cum vino nigro ꝛ postea vnctione olei rosarum. Et suffumigatione facta ex thure: ꝛ corticibus pinearum ꝛ rosarum: sanatū fuisse: ꝛ tumor intestini maximus: ꝛ apostematum erat intestinū.

Conferunt etiam miromon suppositoria facta ex sepo hircino aut castrati inūcta cū oleo rof.i qº fundat paꝝ opij:qr.ʒ.i.á.ii

C.l7. De v̄mibus siue lūbricis infantiū.

MAxime ingetant infantes a vermibꝰ: siue sint lūbrici siue cucurbitini aut rotūdi q oēs generant ex mā fleg matica:diuersi tñ ſm diuersitatē ipoꝝ ⁊ in distictis locis intestinoꝝ. Non generant aūt ex colera:qa maxime aduersat putredini tali.nec ex melācolia:cū ↄriet vite:nec ex sanguine ꝑpt maximā dilectōꝫ quā hꝫ virtus erga ipm:qd cōphendimus ex eo:qa v̄mes cuiuscūqꝫ speciei sint: nec sunt citrini coloris neqꝫ nigri coloris neqꝫ rubei coloris: sꝫ soluꝫ ex flegmate putrefacto in intestinis. Et cā generatōis eoꝝ dr eē ex supflua ↄmestiōe.⁊ ex debilitate digestionis sicut dicunt eē fructꝰ oīns sicut legumina maxie faseoli ⁊ fabe:ex ↄmestione lactis sup repletōe: ⁊ breuit regimē in sex rebus nō naturalibꝰ multiplicans corruptōꝫ hūoꝝ in stomacho ꝑ viā indigestiōis. In infantibus aūt lactātibus generant ꝑpt corrupcōꝫ lactis nutricis aut mris aut ꝑpt assumptōꝫ cibi:sicut hodiernis tpibus mulieres masticāt cibū ⁊ fercula masticatōe ⁊ admistrāt cibū sic masticatū ipis īfātibꝰ a quo cibo maxie cauendū ē:maxie si mulieres fuerint menstruose:aut exercitate:aut sint ex ira supercalefacte: aut immediate post cibum:aut post coitū:cum saliua ipsaꝝ sit venenuꝫ infantibus propter causas dictas. Sed si noluerint nutrire infātes cibo masticato sint remote ab omni quod habet alterare cibum:aut saliuam mulierum. Curandi igitur sunt infantes curatione vermium secundum diuersitatem auctorum: nōnulli inchoant ab extrinsecus applicatis. Alij autem magis ab his q̄ administrant per viaꝫ oris. Sed pro nunc insequēdo sniaꝫ Rasis magis icboabo curā v̄miū ab his q̄ extrinsecus applicant.

Laudatur ẜm sentenciam Apulei: lupinuz tritū cuz absinthio ꝛ vmbilico imposito siue inuncto. Laudat̄ quoqꝫ ciminū scđm ipsius sententiā ꝑmixtū cū felle thauri ꝛ ūbilico inūctū. laudat̄ etiā ẜm sentenciā Constantini oleū d̄ crisomilis: ꝛ oleū de nucleis psicoꝝ: si fiat inunctio ori stomachi ꝛ ūbilico. Laudat̄ etiam ẜm sentenciam Diascoridis stante febre: oleū violatū facta vnctōe ūbilico ꝛ renibus. Laudat̄ etiā decoctio coriādri būidi: que inunctio dꝫ fieri cū isto naribus ꝛ tēpib⁹ vngēs etiā arterias manuū ꝛ pedū: ꝛ ē res expta mirabil̄. Laudat̄ etiā ẜm sētētiā Rab. accipe lupios absītheū ꝛ baccas lauri ꝛ cū felle thauri recētis: facere vnctōꝫ ūbilico. Conuenit etiā vnctio superi⁹ posita de debilitate stomachi in qua ingredit̄ oleū absinthei mēte cū oleo ꝛ aceto: ꝛ est res multū expta. Laudat̄ ẜm sentenciaꝫ Ysaac emplastꝝ de absinthe ꝛ pulpa colōqntide ꝛ felle thauri: ꝛ vmbilico supponere quāto calidius pati poterūt. Competūt epithia cordialia ꝑata vicꝫ ex aqua grais buglosse: acetose: lābrusce ꝛ absinthei: cū spēbus cordialibus ꝑatis a qua nullatenus dꝫ desistere. Laudat̄ qꝫ oleū michaelis Scoti alio vocabulo dicto sancte Iustine. Educunt̄ aūt vmes ꝑ superi⁹ ꝛ iferius. Per supius aūt ẜm sentenciā Auicen. pus infantes sunt enutriēdi reb⁹ dulcib⁹ duob⁹ diebus. Deide imiscēda sunt venena vermiū cū lacte aut fauo mellis seu zuccaro ex eo q̄ vmes iā assueti dulcib⁹ rebus affectantes res dulces simul venenū cū dulcib⁹ sugūt: sicut d̄ simplicib⁹ ē accipe succū absinthei ꝑmixtū cū melle: aut paꝝ aloes cū melle: aut de ꝯpositis. ierapigra: aut simplicē: admistrando usqꝫ ad. ʒ. i. ieraꝝ iam dictaꝝ: aut accipe qđ ꝓbatū est ꝛ veꝝ: oleuz oliuaꝝ viridiū ꝑmixtū cum melle ꝛ semie sancto qđ sementina appellat̄. aut oleū solum: aut semen sanctum solum cū melle: aut vino aromatico. De rebus autem laudatis ab auctoribus hincinde dicuntur eē sicut rasura cornu

cerui adusti cum melle mixti vermes expellit: Similiter etiam cum ouo potui data vermes educit. Similiter etiam cum succo graminis idem efficit. Decoctio etiã graminis aut aqua sub-limationis eius bibita pura aut cum vino mixta mirabiliter vermes interficit τ educit. Laudatur secundum senteciam quasi auctorum omnium reubarbarum admistratum cum vino aromatico. Laudatur etiam agaricus. Diascorides dicit: τ iterũ Serapio: sebesten vermes intestinorum expellit: quia adherent ei propter suam dulcedinem. Per superius damus ipsum: si volumus per superius vermes educere. Si vero per inferius facimus ex eis clistere. secundum sentenciam Rasis. Calcaneus bouis vel vacce tritus cum vino τ melle vermes cucurbitinos τ lumbricos de ventre educit. Nõnulli autem administrant puluerem indici aut euforbij cum vino in pondere vnius denarij quod tamen non laudo exhiberi: tamen potest puluis seminum caulium cum vino aut cum ferculo. Experiencia tamen. magistra omnium est: q̄ puluis diptami cum aqua cucumeris: administratus vermes mirabiliter interficit τ educit: Secundum sentenciam Auicene. Competit tyriaca magna aut metridatum in quantitate vnius grani fabe parue. Electuarium bonũ ad vermes. ¶ Recipe absinthei. ℥. duas euforbij. ʒ. ii. ß. mellis quantum sufficit: fiat electuarium dosis sit sicut auellana: mane ieiuno adultis: infantibus aut in cunabulis existentibus sicut etatis duorum annorum sicut granum fabe parue. ¶ Sirupus maxime conueniẽs infantibus patientibus vermes expertus sepi⁹ ¶ Recipe aquarum acetose: buglosse: graminis añ. ℥. tres: Sumach Coriandrorum preparatorum genciane. ℈. i. ß. seminis portulace. Acetose. añ. ʒ. i. seminis sancti. ʒ. i. ossis de corde cerui ℈. semis. Tormentille dyptami añ. ℈: i. Contundantur omnia subtiliter: τ cum. tribus. ℥. zuccari optimi fiat Julep lõgum. Sz

duo maxime experta dicuntur esse sicut succus allei: et alleum secundum sententiam Auicene. Est vltimum in iterficiendo vermes. vbi inquit. Cartamum et menta camepiteos et centaurea: et pulegium et alleum proprie. ¶ Aliud autem maxime expertum est. Recipe porrorum non transplantatorum manipulos. duos incidantur subtiliter: et ponantur super tegula calefacta et aspergantur cum aceto albo. Deinde. Recipe. Diptami: Genciane: Seminis sancti. an. ℈. duos. Imponantur porri cum dictis speciebus: in duobus sacellis: et vnus ponatur sup os stomachi Alter super. 12. spondili ex opposito stomachi. ¶ Per inferius autem competunt clisteria facta magis ex brodio pulli cum zuccaro aut cassia fistula non apponendo oleum: sed magis loco olei apponedo butirum et parum salis et ex lacte caprarum cum hoc quod nunc hic sequitur esse non debet sed quod sequi debet post hanc dictionem cum continuatur per principium alterius carte: que incipit zuccaro: aut camellarum: aut vaccarum etc. vt videbis. ti: galbani: mitte in vitello oui: et si in hoc multa laudata sunt ab auctoribus: sicut que dicta sunt. De rebus maxie cuenetibus nostris tpibus sunt: si infans adhuc pue e etatis qa duorum aut trium tantudem de penidijs: et da puero mane et sero ad modu nucis

Ad ide ad tussim frigida. ℞. mirra et misce cum melle et oleo amigdalarum: et ppina seu admistra no stante plenitudie pectoris pueri. Stante aut plenitudie pectoris pueri. Accipe draganga papaueris albi: dragaganti an. ʒ. ß. semis cucumer. ʒ. i. et cfice cu aqua in qua cocti sunt sebesten. et admistra. ¶ Aliud valens ad tussim puerorum. ℞. passulas enucleatas: et fac bulire in vase ferit reo: ne indurent: et postea remoue ab igne et pista et misce cu e/ succo ligricie. Si aut tussis ex descensu catari causata fuerit: qd cgnoscim⁹ ex eo: qa infantes emitut bauositates cu multitudie flegmatis circa os: tuc cpetunt medicaia: ista vicz. ¶ ℞. semis

zucaro: aut camelaꝝ: aut vaccaꝝ. Et quãuis cõpetant clisteria aliqñ attractiua ſm ſentenciam auctoꝝ: nõ competunt: tamẽ niſi apparẽtibus ſignis magne coꝛruptionis: ꝛ coꝛpibꝯ exiſtentibus adultis. Laudant ꝛ ſuppoſitoꝛia facta cũ melle cum ſale aut ex penidijs: aut ex axungia poꝛcina: aut ex lardone. ꝛ mirabile eſt Qꝫ ſi vermes ꝯtineant in inteſtino recto ſeu longaone: adminiſtrent ſuppoſitoꝛia iã dicta imediate ꝓpt̃ vnctuoſitatez adipis ꝛ pinguedĩs: adherẽt ſuppoſitoꝛio ꝛ ſimul cũ ſuppoſitoꝛio ꝑ anũ egrediunt. ꝛ breuit̃ oĩa amara ſunt interẽptiua v̾miũ

C. 18. De tumoꝛe ventris infantium.

Ventris inflatio accidit infantibꝯ ꝛ tũoꝛ. Et tãgendo aut ꝑcuciendo apparet q̃ſi ſonitꝰ tĩpani: q tumoꝛ ſcd̃z ſentẽciã auctoꝝ appellat̃: ſm aliquos ventꝰ inflatilis ſm aũt alios appellat̃ ventus inflantis. ſꝫ tm̃ eſt dicere quantuz tumoꝛ ventris ex ventoſitate: que diſpoſitio aut ꝯcta eſt a p̃nci pijs natiuitatis: aut ẽ ex defectu obſtetricis balneantis: aut ex d̾fectu nutricis: aut qa non p̃ſeruat̃ ab aere frigido. Si a principijs natiuitatis ꝯctꝰ ẽ tũoꝛ ſeu diſpoſitio ad tũoꝛẽ: nullatẽꝰ cõrigi põt. Si ãt ẽ ex defectu nutricis balneãtis: ꝯpetũt nũc dicẽda Si autẽ ex defectu nutricis ꝯpetit regimen qd̓ inferius dicet̃ ꝛ dictũ eſt ſuperius in ꝑte de regimine nutricis. Si aũt ex frigiditate aeris: competũt ea que nũc dicent̃. Si igit̃ infãs ſit teneris etatis: quia ſex menſiũ uſqꝫ ad duos ãnos: ꝛ patiat̃ ex defectu obſtetricis: aut ex frigiditate aeris inuadẽtis infantẽ nõ debite rectũ: competit vnctio facta ex oleo anetino hilijs ꝛ etiã ſtomacho ꝛ circa vmbilicũ. Competit etiã medicamẽ hoc: quãuis tñ nõ d̾eat apponi: niſi ſtante magna neceſſitate. ꝛ ſm ſentenciem Auicẽ. 3ª p̃mi. De regimie infantiũ. Et ẽ. ℞. origani caſtoꝛei cimi. añ. ꝑtes eq̃les: triturent̃ foꝛti trituratione ꝛ miſceant̃: ꝛ in potu tribuant̃ infanti pondus. iii. ʒ: oꝛdei cũ lacte vel cuz vino

gramatico. Aliud secundum sententiam Rasis est. ¶ R. mirram aloem et crocum et confice cum succo saturegie et ventri appone. Ex rebus autem expertis modernis temporibus. Est accipere emplastrum dyafinicon descriptione Mesue. Et emplastrum de melliloto descriptione eiusdem et emplastrare ventrem. et hoc vidi mirabile in quodam puero hebreo trium annorum: qui patiebatur dispositionem supra scriptam: et curatus est. Vidi etiam in quodam puero rustico pauperculo duorum annorum: qui cum non posset emere medicinas: genitor suus precepit sibi ut deberet accipere stercus vacce iuuenis tale sicut a vacca emittebatur et inungere corpus et mirabiliter diuino auxilio curatus est.

C. 19. De difficultate vrine infantium.

Maximeque infestantur infantes cum vrinam emittere non possunt torquentur que et clamant: tristantur parentes excitantur que medici ignorantes causam meroris infantis Cui dispositioni maxime subueniendum est quia non nisi: aut a frigiditate aut a viscositate lactis: aut a lapide causatur. Si a frigiditate sola vnctione facta ex oleo anetino aut camamelino: aut liliorum alborum: aut scorpionum quod ex scorpione non nisi alijs remedijs non conferentibus applicari debet. Competunt etiam embrocationes facte ex decoctione paritarie: aut florum camamille: aut meliloti aut aneti sumini infantis: aut balneum ex decoctione rerum iam dictarum: De rebus autem maxime conferentibus est. ¶ R. maxillas luciorum salitorum: fiat ex eis puluis subtilissimus: et cum vino aromatico admistretur. Ad idem valet radix philipendule in vino decocta. et parum illius vini admistretur. Confert etiam cucurbita antiqua in qua retentum fuit oleum et calefiat in aqua calida dummodo in ipsa non ingrediatur aqua et cum ipsa sit calefacta per os virga infantis imponatur prouocat enim vrinam: et dolorem pectinis tollit. Expiencia autem scitum

est accipere lapacium accutuz ⁊ immitte in ignem: ⁊ si fuerit pu
ella parua ut ardeat ante eam: ⁊ si fuerit mulier adulta velit vl
nolit statim minget. si autem causatur difficultas vrine vitio la-
pidis distinguendum est vtrum sit in renibus lapis vel in vesica
⁊ modus est accipere morsum galline que herba est ⁊ coquat
⁊ virga ⁊ pecten illa ēplastret. ⁊ si dolor auctus fuerit designat
lapidem vesice. Sin autem renū: De rebus autem conuenienti
bus est administratio pulueris peonie ⁊ maxime infantib9. Se-
rapio inquit q ciminū carmenū: dolorem ⁊ lapidem vesice tol
lit Diascorides asserit q si bolus vnus cardamomi sumat cuz
aqua decoctionis corticum vel radicum lauri frangit lapidez ⁊
cōminuit in vesica. Alchasabrius inquit aqua decoctionis polli
trici frangit lapidē in vesica. ¶ Experimenta autē plurima sūt
tā in lapide vesice q̄z renū. sz paucula adducem9. Primū ex
pimētū ē tollat sanguis vni9 leporis tot9: ⁊ cū. ℥. 7. radicū saxi-
fragie: vrat in olla rudi: ⁊ de cinere hoc dat coclear vnuz cum
vno ciato aque calide. Emplastꝝ qd ponit sr pecten ⁊ frāgit
lapidē in vesica: ⁊ positū sup renes frāgit ipm in renibus. ¶ ℞
amigdalas dulces ⁊ amaras añ terant: ⁊ cū resina pini ⁊ terbē
tia ⁊ oleo de scorpiōibus factū bm artē fiat emplastꝝ: ⁊ si cares
oleo scōpionū: ponat oleū amigdalaꝝ amar. aut nardinū. Ele
ctuariū ad idē. ¶ ℞. liptōtripō ⁊ iustini nicolai añ. ℥. i. ʃ. lapidis
iudaici. ℥. i. ʃ. incōporent: ⁊ cū vino subtili calido det ex h9 q̄n
tū est castanea vna semp in locis suis ēplastris manētib9. Ad id
etiā vz oleū scorpiom factū bm artē solū. Expimētū rab. ℞. nu
ces vides nūero. 6. ⁊ pista cū corticib9 extiorib9 ipaꝝ: deide. ℞
m. vnū porroꝝ nō lotoꝝ ex vtroqz extrahe succū ⁊ mitte in va
se vitreo colatū: ⁊ da puero oi mane septē dieb9: ⁊ q̄n vadit dor
mitū: vnge vgā ⁊ testiculos cū oleo ātiquo aut de been. Confe
rūt etiā bm sentēciā Auicē. ⁊ etiā Serapiōis simplicia multa si

gilati ꝛ mixta cum alijs sicut capilli veneris lapis spongie ma-
ris amigdale cubebe senacion lapis vesice lapis hpētis. Et ↄpo
sita ↄferunt plurima ut dyalacca maioꝛ ꝛ minoꝛ. ſm ſniam me-
sue dyasulfur oleū de ceresis: oleū de granis cipri: oleū scoꝛpio
nū. Scdm aūt sentenciam nicolai confert aurea allexandrina an
tidatū emagogū. Electuarium dulce philantropos litontripon
metridatum tiriaca magna opopira magna ꝛ huiusmodi.

C. 20 De impotēcia ↄtinēdi vrinā ꝛ mictū i lecto

TRistantur maxime parentes ex mictu in lecto cum pu
eri aut infantes ultra etatem trium annoꝛum continue
emittunt aquositatem vrinalem in lecto qui aliquādo
non solum nisi in spacio vnius diei aut duoꝛum dierum sed cōti
nue omni nocte: ꝛ non solum usqꝫ ad spacium quinqꝫ aut sex an
noꝝ: sed aliquando ultra tēpus ubertatis: qd vilissimuꝫ dr̄ eē ꝛ
quodāmō infoꝛtuniū pueris sic natis. Et si plurie cause possint
esse ꝓpter quas emittunt aquositateꝫ vrinalē ipis nō sentiētibꝰ
breuitate opis non nisi ea que laudata sunt ab auctoꝛibus ꝛ vā
in mediū adducemꝰ: pmissa tñ semp purgatōe coꝛpis si infātes
sint qui purgari possint ab humiditatibus que foꝛtasse sunt cau-
sa relaxationis musculoꝝ vesice. Curā igit̄ inchoabimus pre-
missa debita admistratione sex reꝝ non naturaliū. Caueant gꝰ
a frigiditate aeris ꝛ ab omni cibo ꝛ potu habentibus aggrauat̄
stomachum ꝛ coꝛrumpe digestionē: doꝛmiant somno ↄuenienti.
Utantur exercicio temperato vitent accidentia animi sicut sūt
clamoꝛes sicut exercitium immoderatum ex ira. Res auteꝫ lau
datas ab auctoꝛibus. Auicenna inquit q mespille ꝛ soꝛbe cōfe
runt multitudini vrine. Fidelis asserit galangam retinere vri-
nam. Et fluxum ipsius factum ex frigiditate renum ꝛ vesice.

Scordeon etiam secundum omnem modum administrationis ipius ꝯfert ad impotenciaꝫ retentionis vrine: qn̄ humiditas vel frigiditas vel vtrūqꝫ sunt cause. Similit̄ etiam vsus enule ꝯfert fluxui vrine a frigiditate ⁊ humiditate. Serapio inquit ⁊ Alca fabrius scoria ferri cum vino mixta aut in ip̄o infusa: aut pluries in ip̄o extincta bibita exiccant humiditatē laxātē lacertum ⁊ ip̄m ꝯfortat. Dixit Diascorides cerebꝝ leporis tritum ⁊ potatū in lectū mingentes emendat. Et fidelis dixit pulmo edi cō mestus ⁊ emplastratus vrine incontinenciam cohibet. Dixit etiam de vesicā scroffe iuuenis puluerisata ⁊ bibita retinet vrinaꝫ Rasis dixit si tollis cristaꝫ galli ⁊ exicces ipam ⁊ tritures ⁊ misceas in lecto eius qui mingit in lecto ip̄o nesciēte ⁊ curat. Experiencia scitum ē. Qꝫ si mingit̄ vrina spissa ⁊ aspera. Si fiat sirupus ex decoctōe floꝝ nenufaris. Et bibat̄ stati ista vrina restringit̄: ⁊ clarificat̄. Expiencia aūt scio ego ip̄e: q̄ caro ericij terrestris retinet fluxū vrine adeo q̄ si multū frequent̄ admīstretur prohibet vrinam egredi: quāuis tamen in hoc videat̄ controuersia: quia Auicena asserit carnem ericicij lenire ventrem ⁊ ꝓuocare vrinam ⁊ etiam Rasis: tamen siquis bene ꝯsiderat ⁊ intelligit dicta ip̄orum verum est quod dictuꝫ est. Experimētum antem verum ⁊ a me probatum est. q̄ maxille lucei non salite puluerisate ut alcohool administrate mane ⁊ sero tollunt mictum in lecto. ¶ Secundum experimentum est q̄ pellicula intrisica stomachi gallinarum qui stomachus ydeomate nostro vocatur requesta. Et est quam mulieres aut cocci cum scindunt stomachum gallinarum per medium eleuant quandā pelliculā in qua continetur cibus seu coctus ⁊ illa proijcitur: talis autē pellicula siccata ⁊ puluerisata ⁊ bibita mane ⁊ sero mirabiliter tollit mictum in lecto non solum in pueris iam dictis sed etiam in adultis tam masculis quam feminis. Et stomacho mirabiliter

confert. sequitur capitulum xi.

C.xi. De ruptura seu hernia infantium.

Accidit infantibus dispositio horribilis contra naturam. Et appellatur communi vocabulo ruptura sive dicatur esse siphac ruptum aut versus inguina aut versus oxeum aut in parte suminis aut circa vmbilicuz. proprio autem vocabulo appellatur hernia: Quando ventositas aut aquositas aut ex fractura siphac aut ex dilatione didimi aut ex additione carnis facta ppt tumorē arteriarum aut venarum adherentium testiculis aut carnositati: ꝛ appellatur etiam ramex que dispositiones maxime causantur ex fractura maxime accidit infantibus ex ploratu nimio: aut ex casu super ventrem aut ex ventositate contenta in intestinis licet posset accidere ex nimia assumptione lactis maxime ventosi aut aquosi licet etiam ex dictis causis possit accidere hec dispositio non solum infantib⁹ sed etiam adultis: maxime super repletionem aut propter saltū: aut propter vociferationem aut coitum. sed de his nihil ad presens sed solum quantum pertinet ad infantes. Si igit causat hernia ex materia ventosa: tunc apparet tumor oxei ꝛ quantum ad tactum non apparet res neqꝫ percipitur res dura intrinsecus sꝫ magis percipiuntur testiculi ad tactum distincti. Et tunc adhibenda sunt remedia habentia vim carminare ꝛ resoluere ventositatem sicut de rebus expertis. Si infantes sunt lactantes ad hibere regimen nutrici: vt caueat se ab omnibus habentib⁹ multiplicare ventositatem. Et facere vnctionem infanti circa oxeū ꝛ pectinē ex oleo anetino: aut cōmomilino: aut lilioꝝ alboꝝ solum: aut pmixtum cum modico cere ꝛ puluer cimini: aut calamenti: aut accipere puluerem fabarum ꝛ miscere cum aliquo dictorum oleorum: ꝛ imponere emplastrum oxeo. Si aūt causat

ab aquositate sola cum medicinis habentib⁹ desiccare aquosita tē medicet. Diascorides g° dixit q̄ bdeliū ꝛ ꝓpe situlū q̄n cū saliua hoīs fit vnctio circa oxeū ꝛ misceat̄ donec fiat vnguētuȝ dixit Auicēna sicut hic q̄ bdeliū remolitū in aceto tollit herni am aquosam. Dixit etiā Serapio: q̄n incidit locus crepature si ue hernie ꝛ extracta ē eius aq̄: decoctio bdelij ē medicīa ꝯuē¹ eus. ¶ Ex ꝯpositis aūt ad p̄mā intētiōȝ scȝ ad vētositatē. ℞. stercoꝛ vacce sicci ꝛ cribrati librā.i.succi caulium.ʒ.6.oua cruda tria olei ꝯmūis optimi librā.i.sulphur̄.ʒ.i.terenda tere liquēda liq̄fac: tūc solutis ꝛ liq̄factis dictis reb⁹ mitte oua ꝛ solue diuti us ꝛ ex hoc ēplastro. Spleneticos: epaticos ꝛ herniatos ꝛ poda gricos curabis. ¶ Emplastꝝ aliud in hernia aquosa ꝛ vētosa. ℞. bdelij.ʒ.ii.pulueris baccaꝝ lauri.ʒ.i.olei laurini q̄ntū suffi cit ad inspissatōȝ: ꝛ si addat̄ semis ameos anisi ꝛ oleū anetinum est efficatius. Et si ē hernia ex ruptura facta: addat̄ succ⁹ extre mitatū cipressi ꝛ gluten pisciū. Si aūt ē hernia causata ex ruptu ra siphac vñ intestina ꝛ zirbus descendūt tūc intromissis intesti nis ꝛ zirbo.cū embrocatōibus factis ex decoctione cāmamille melliloti semis fenu greci ꝛ lini coꝛpe resupinato pedib⁹ ꝛ cruri ribus eleuatis supius aut apponere filū ex lino filatū decoctū in cineribus: tūc debemus introductis itestinis ꝛ factis his: appo nere brachale factū ex lintheamine seu tela aut ferro aut ligno aut ligaturam q̄drāgularē: p̄us facta vnctione aut admīstratōe ceroti aut emplastratōe: De reb⁹ aūt q̄ maxime assumunt̄ per viā oris d̄r esse radix ꝯsolide tā maioris q̄ȝ minoris puluerisata ꝛ in fritellis ꝯmesta in auroꝛa: ꝛ ē res expta. Simil̄r etiaȝ valet herba bonifacia: ꝛ etiaȝ herba q̄ vocat̄ trinitas. Serapio dixit de radice lilij t̄cie spē: q̄ h̄ȝ duas radices vnā sup aliā: qa due cepe coquant̄: ꝛ q̄n dat̄ ꝑ supius infantibus habētib⁹ rupturaȝ intestinalem. Diascorides dixit q̄ acori conferunt. Dixit etiaȝ

Gallienus q bacce virides in potu tribuantur cum vino et etiam virides cotritas cum suo succo emplastramus locum Premissa tamen semper intro missione intestinorum. Dixit etiam Serapio: quando cum psilio fit emplastrum ad ramitem infantium et ad eminenciam vmbilici curat eã. Fidelis autem dixit: q sanat crepaturam omnem infra nouem vel quindecem dies folia cicute fetide trita et emplastrata. Dixit etiam de radice cipri que est planta de qua fit esca qua accenditur ignis: q trita et emplastrata crepaturam sanat. ¶ Experimenta autem vera sunt sicut hec emplastra que sequuntur. ¶ Recipe Acacie: nucis Cipressi: sansuci: rute sicce: Gallarum granatorum Lauri: Gumi Arabici: omnium añ. dragmas viginti: terantur et cribellentur et liquentur glutine piscium cum aceto: si corpus sit magnum. Si vero sit infans: eliquentur cum mucilagine psilij et fiat emplastrum. Sed prius bibatur parum pulueris nucis cipressi. ¶ Secundum emplastrum expertum est. Recipe succi utriusque consolide: Lanceole Plantaginis corrigiole Teste bonis vel caude equine Penthaphilon: Sanguinarie añ. libram semis: Pulueris gallarum: Boli Armeni: sanguinis draconis: capularum glandium corticum mediarum: Castanearum: Virge pastoris: Lenticule: Masticis mirti mumie añ: ʒ tres: olei rosarum: Sepi hircini añ. libram vnam: misceantur: et fiat vnguentum ad lentum ignem. Et cum fuerit depositum ab igne: semper cum spatula agitetur donec ex toto sit incorporatum. ¶ Aliud experimentum. Recipe Armoniaci: Resine pini: añ infundantur in aceto forti die ac nocte ita q acetũ supemiñeat vno digito pᵒea abijciat acetũ q̃i toᵐ deiõ coq̃t i catia ferrea super ignem usq quo cuz tangitur cuz digitis fortiter illis adhereat: et post extẽdat sup pecia lini: et ex hᵒ post infridatõez

frustȝ incidat᷑ in forma scuti. ⁊ reductis intestis loco applicetur Et si uis efficaciꝰ fieri: addat᷑ ꝓpuluis gallaꝝ ⁊ cipssi. Cū autē voilueris eleuare ēplastꝝ suppone peciā cū āxugia porcina: ⁊ di mitte stare ibi donec molescat. Aliud ēplastꝝ ad rupturā inte stinalē. ℂ ℞. radicū triū ɔsolidaꝝ: fabe inuerse uisci quercini aā ʒ. ii. sanguis draco. boli armeni gallaꝝ nucis cipssi gūi arabici: aā. ʒ. i. acacie: psidie: balaustie: aā. ʒ. ß. piloꝝ lepoꝝ. ʒ. iii. sepi bir cini. ʒ. i. picis naualis: ʒ. ii. cere noue: ʒ. 6. ⁊ cum oleo rosaꝝ fiat emplastꝝ. ℂ Cerotū ad herniā intestinoꝝ. ℞. scorie ferri. ʒ. 6 mūle dragagāti gūi arabici aā. ʒ. iii. thuř acacie sandarace aā. ʒ. i. ß. gallaꝝ cipssi glutis pisciū aā. ʒ. i. uisci quēci. ʒ. iii. gipsi. ʒ. ii. rsie. ʒ. i. ß. fiat ceroᵐ cū succo ɔsolide ⁊ aceto ⁊ cera rubea. Ali ud ceroᵐ eꝫpᵐ. ℞. nucis cipssi thuř acacie balaustie sarcocolle: sanguis dracōis sumac licij mirre aā. ʒ. i. terbētine q̄ntuȝ sufficit ad inspissandū usq; ad formā ceroti: ⁊ apponat᷑ sup rupturā. Si aūt hernia causat᷑ a carne addita aut ex ingrossatōe arteriaruȝ aut venaꝝ testiculoꝝ aut vertice. ℂ Cura ē ut p incisionē tollā tur al̄r curari nō pñt. Si aūt causat᷑ ruptura circa ūbilicum: aut emineat ūbilicus sicut sepe accidit infantibus ⁊ mulieribꝰ maxi me cū p̄gnantes sunt. Rab dixit ꝙ lupini cōburant᷑ cum pecijs pānni linei ⁊ cinis misceat᷑ cū vino ⁊ cū stupis postea supponat᷑ Laudat etiā rab sessionē factā in aq̄s stipticis: ⁊ ꝓpe in aq̄ cru cume. Cōfert etiā h°. ēplastꝝ positū supiꝰ in cura hernie. Confe rūt etiā q̄cūq; dicta sunt supiꝰ de cura egressiōis ani. Expiētia aūt scio ꝙ cerotū factū ex pice nauali cū puluer̄ rob: corticū gra natoꝝ balaustiaꝝ ⁊ mirti maxime conferunt.

C. zz. De pruritu aut pustulis aut excoriatione acci dentibus in cruribus ⁊ coxis ⁊ in toto corpore.

Pruritu inquietantur infantes maxie aut pustulis aut excoriatione accidentibus in cruribus ꝛ coxis. Et ali quando in dorso ꝛ in toto corpore: ꝛ causa est aliquan do corruptio lactis in se uel accuitas eius aut ex corruptione la ctis in stomacho pueri: ꝛ si sunt infantes magis adulti scȝ sumen tes cibum aut a nutrice aut a matre masticatum vel non masti catum. Ex illis autem vesicis aut pustulis. Quedam sunt q̄ sunt rubee: quedam citrine ꝛ vehementis doloris: quedam nigre. si nigre sunt cum febre mortem significat. ¶ Cura autem pustu larum ꝛ excoriationis ꝛ etiam scissuraruȝ si que sunt. ē si infans est lactaus solūmodo cum correctione lactis nutricis aut m̄ris. Si autem infans non posset accipere aliquid per viam degluti onis administrare debemus ea que habent vim extinguēdi ac cuitatem sanguinis ꝛ etiam colere. Laudatur secundum sentē ciam Rasis decoctio dactilorum aut ficuum cum aqua fenicu li ad expellendum accuitatem humorum de centro ad circunfe rencia. Et cum materia fuerit extracta ad partes superficiales balneare ipsum in aqua in qua cocta sint folia rosarum ꝛ mirti. Cum autem puer extrahitur ab aqua: vnge ipsum oleo rosaꝝ. Et si vulnera fuerint sicca cum oleo violarum. Et si fuerit pru ritus infantis ultra septem menses balnea ip̄m i aq̄ in q̄ decoc te sint viole sicce ꝛ ordeum excorticatuȝ malnauiscus ꝛ folia cu curbite sed non vnguas aliquo vnguento. Et da nutrici succuȝ fumiterre ꝛ mirabolanos citrinos. Si autem acciderent in cru ribus aliqua vlcera ex vrina pone post balneuȝ amigdalas vel spodiū aut rosas puluerisatas cū farina ordei s̄m sniaȝ Auicen ne. laudatꝰ mirtꝰ aut puluis eius puluerisatꝰ ꝛ desup aspsus aut radix ireos aut rose trite: aut ciperi: aut ordei farina: aut lentiuȝ oībus puluerisatis simul: aut sigillatī. Ysaac inqt si ꝑpē salsedinē cruribus acciderit mordicatio aut dolor in aliquo loco supasp

gantur farina triticea bene citronisata vel puluis rob: non multum subtilis: vel cum subtili puluere dragaganti. Ego aũt experientia scio. Oz. oleum rob. lotum cum aqua rob permixtum cuz albumine oui: excoriationi crurium: aut coxarum infantium ex accuitate vrine mirabiliter iuuat. Expertus est etiaz puluis mirti cum albumine oui: facta vnctione locis lesis. Expertum ẽ etiam emplastrum supra positum de cura scissure labiorum. Expertum etiam est ut tollat radix vitis albe aut sumitates ipsius: τ terantur cum sale: τ supponat. Experiẽcia autem manifeste scio q̧ in pruritu τ in scissuris crurium τ coxarũ in pueris ymo etiã in iuuenibus τ senibus premissa vniuersali purgatione corpõis Oz vnguentum factum ex vnguento ceruse lote cum oleo rob. τ litargiro auri mirabiliter tollit. Sed breue quodam addere intendo. quod τ si paruum sit τ minimum: est tamen virtutis amplum non solum in infantibus lactantium excoriationibus: ymo etiam in nutricibus habentibus scissuram extremitatum papillarum. quod est tale. ℞. farine amidi. ℥. S. aque rosarum quãtum sufficit ad inspissationem τ fiat linimentum ꝛc

Finit per breue opusculum de infantiuz infirmitatibus remediisq̧ eaꝝ. Edituz per egregium ac famosissimum artiuz τ medicine doctorẽ mgr̃m Paulũ bagellardũ a flumine: τ impssus die. 10. nouẽbris. p p. matheũ d vindischgretz. 1. 4. 8. 7.

Incipiunt capitula p̄cedentis libelli.

Registrum cartarum.huius opusculi.

Ad illustrissimum	Incipit pars secunda	
tione capillorum	cura sit ut administres	
aromatico.Aliud	confert.	ternus enī ē ꝛ nō quatēnus

ק כ״.ש״.ר״.

ק. כ״. ש״. ר״

[illegible]